

2<sup>e</sup> Bestuursrapportage

2015

Gemeente Westerveld



## Inhoud

1.	Inleiding .....	5
1.1	Inleiding .....	5
1.2	Opzet 2 <sup>e</sup> Bestuursrapportage 2015 .....	5
1.3	Financieel perspectief.....	5
1.4	Algemene financiële toelichting.....	6
1.5	Behandelschema .....	6
2.	Voortgangsrapportage .....	7
2.1	Voortgangsrapportages diverse onderwerpen .....	8
Programma 1	Burger & bestuur en openbare orde & veiligheid .....	13
Programma 2	Beheer openbare ruimte en milieu .....	17
Programma 3	Onderwijs, sport en jeugdzorg.....	26
Programma 4	Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk & inkomen.....	31
Programma 5	Zorg, welzijn en cultuur .....	39
Programma 6	Ruimtelijke ontwikkeling .....	44
Programma 7	Financiën en Belastingen .....	49
3.	Diverse rapportages .....	62
1.1	Bezuinigingen .....	62
1.2	Taakstellingen.....	63
1.3	Reserve rekeningsaldo .....	64
1.4	Inhuur.....	66
4.	Meerjarenperspectief .....	68
4.1	Financieel meerjarenperspectief .....	68
4.2	Productenoverzicht .....	69
5.	Vaststellingsblad.....	71



# 1. Inleiding

## 1.1 Inleiding

Hierbij bieden wij u de 2<sup>e</sup> Bestuursrapportage van 2015 aan. Wij informeren u hierin over de realisatie van de begroting over de periode januari tot en met augustus van het begrotingsjaar 2015. De beginstand van de bestuursrapportage is voor het jaar 2015 de cijfers uit de meicirculaire 2015 en voor de jaren 2016 – 2019, de meerjarenbegroting 2016.

## 1.2 Opzet 2<sup>e</sup> Bestuursrapportage 2015

Jaarlijks bieden wij u een tweetal bestuursrapportages aan. In de 1<sup>e</sup> Bestuursrapportage is geen beleidsmatige rapportage opgenomen, maar alleen een financiële rapportage. In de 2<sup>e</sup> Bestuursrapportage 2015 wordt over de doelen uit de Programmabegroting 2015 en de toegevoegde doelen uit het Collegeprogramma gerapporteerd. De reden voor deze aanpak is dat in de voorgaande jaren is gebleken dat over de eerste vier maanden van het jaar nog maar weinig inhoudelijk te rapporteren is.

In artikel 5 van de 'Financiële verordening gemeente Westerveld' is vastgelegd dat in de tussenrapportages afwijkingen in de baten en lasten van € 10.000 en meer worden toegelicht. In deze bestuursrapportage wordt deze lijn gevolgd en worden alleen de bedragen met een afwijking groter dan € 10.000 van een toelichting voorzien.

In hoofdstuk 2 wordt de financiële voortgangsrapportage over de jaren 2015 tot en met 2019 gegeven. Dit hoofdstuk is onderverdeeld in de 7 programma's en elk onderdeel van financiën valt uiteen in vier delen, te weten:

1. Raadsbesluiten
2. Collegebesluiten
3. Autonome ontwikkelingen
4. Totaaloverzicht

Wanneer één van de onderdelen niet van toepassing is, is deze ook niet opgenomen. De nummering blijft dan wel conform.

## 1.3 Financieel perspectief

De uitkomsten van de bijgestelde begroting 2015 en het meerjarenperspectief 2016-2018 laten de volgende resultaten per jaar zien:

	Resultaat 1 <sup>e</sup> Bestuurs- rapportage 2015 / Programma- begroting 2016	Mutaties 2 <sup>e</sup> Bestuurs- rapportage 2015	Resultaat 2 <sup>e</sup> Bestuurs- rapportage 2015
Begroting 2015	-397.761	-102.748	-500.509
Meerjarenraming 2016	223.209	94.098	317.307
Meerjarenraming 2017	222.924	38.511	261.435
Meerjarenraming 2018	365.915	138.567	504.482
Meerjarenraming 2019	457.898	175.613	633.511

Voor een inzicht in de reserve rekeningsaldo wordt verwezen naar hoofdstuk 3 "Diverse rapportages". Voor een totaaloverzicht van de resultaten wordt verwezen naar het meerjarenperspectief onder hoofdstuk 4.

De grootste invloeden op de mutaties tussen het verwachte resultaat volgens de Meicirculaire 2015 en de uitkomst van deze 2<sup>e</sup> Bestuursrapportage 2015, worden hierna gegeven. Voor een toelichting op de mutaties wordt verwezen naar de betreffende programma's in hoofdstuk 2.

Progr.	Omschrijving	2015	2016	2017	2018	2019
	<b>Mutaties in deze 2e burap 2015</b>	<b>-102.748</b>	<b>94.098</b>	<b>38.511</b>	<b>138.567</b>	<b>175.613</b>
1	Wob-verzoeken	-10.000				
1	Pensioenaanspraken voormalige wethouders	-74.500				
1	Onderhoud brandweerkazernes	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
2	Beleidsplan openbare verlichting	-13.200				
3	Septembercirculaire Jeugdzorg	19.800				
4	Septembercirculaire Participatie		-16.700	-22.700	-29.400	-29.000
4	Archeologie Toegangspoort Holtlingerveld		50.000			
4	IGSD - apparaatskosten	-138.750				
4	IGSD - uitkeringen	-160.900				
4	IGSD - gebundelde uitkering Rijk-	93.600				
4	Reestmond oude begrotingsniveau		-158.000	-183.000	-251.000	-240.000
5	Septembercirculaire WMO	18.750	59.400	29.700	29.700	29.700
5	Centrum jeugd en gezin	-35.000				
7	Verhuur Turfpad	-13.000				
7	Verkoop voormalig gemeentehuis Havelte		35.000	35.000	35.000	35.000
7	Gronden Vledder Noord uit NIEGG		21.000	20.000	19.000	18.000
7	Algemene - en integratie uitkering gemeentefonds	186.250	145.250	155.700	331.000	357.600
7	Sanering terrein voormalige werf Havelte	-27.000				
7	Bouwkundige aanpassingen v.m. werf Havelte	-20.000				
7	Inhuur ICT expertise		-18.000			
7	Backup voorziening		-6.600	-6.500	-6.400	-6.200
7	Nieuwe webrichtlijnen		-31.000			
7	Aanpassingen en kantoormeubilair gemeentehuis	-18.800	-8.500	-8.500	-8.500	-8.500
7	Schoonmaak gemeentehuis		-17.000	-17.000	-17.000	-17.000
7	Dividend nutsbedrijven	108.000	68.000	68.000	68.000	68.000
	Overige kleine mutaties	-1.998	-12.752	-16.189	-15.833	-15.987
	<b>Totaal van de mutaties in 2e burap 2015</b>	<b>-102.748</b>	<b>94.098</b>	<b>38.511</b>	<b>138.567</b>	<b>175.613</b>

## 1.4 Algemene financiële toelichting

### Budgetten voor het Sociaal domein

De budgetten voor het Sociaal domein zijn bij het opstellen van deze tweede bestuursrapportage in september nog volop in beweging en de complexiteit is dusdanig dat er nog geen betrouwbaar beeld ontstaat over de budgetten 2015. Het betreft in deze, de posten voor de Participatiewet, Jeugdwet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Wij verwachten begin 2016 voor het opstellen van de jaarrekening 2015 inzicht te hebben over de financiën van de uitvoering van de hiervoor genoemde wetten. Eind 2015 en begin 2016 verwachten we nog afrekeningen van aanbieders te ontvangen, omdat er in 2015 gewerkt wordt op basis van voorschotten. Wellicht dat een aantal afrekeningen pas na het opstellen van de jaarrekening 2015 binnen komen. Op dit moment is het dan ook nog niet mogelijk om aan te geven of de voor 2015 beschikbaar gestelde budgetten toereikend zijn dan wel of er wellicht budget overblijft. Wij willen daarom voorstellen om bij het opmaken van de jaarrekening 2015 eventueel resterende budgetten over te hevelen naar 2016. Bij eventueel onvoldoende budget zullen we dan een voorstel doen hoe de dekking plaats kan vinden.

## 1.5 Behandelschema

- 27 oktober 2015 technische vragenronde voor de gemeenteraadsleden
- 10 november 2015 behandeling rapportage in de gemeenteraad

## 2. Voortgangsrapportage

In de voortgangsrapportage geven wij eerst de stand van zaken weer over een aantal onderwerpen. In de programma's wordt op deze onderwerpen niet ingegaan, maar wij vinden dat wij u hierover toch moeten rapporteren.

Vervolgens worden onder de programma's de ontwikkelingen voor 2015, en eventueel volgende jaren, ten opzichte van de begroting 2015 weergegeven. Onder de doelen wordt de stand van zaken weergegeven. Met betrekking tot de financiën wordt van een mutatie met een afwijking die groter is dan € 10.000 een korte toelichting gegeven.

## 2.1 Voortgangsrapportages diverse onderwerpen

Onderstaand geven we de stand van zaken weer van een aantal onderwerpen waar in de diverse programma's niet op in wordt gegaan, maar waarvan wij vinden dat wij u over de voortgang moeten rapporteren. Een aantal onderwerpen komen voort uit het collegeprogramma en andere uit ontwikkelingen in de tijd.

### *Maatschappelijke initiatieven ("van buiten naar binnen")*

Participatie en dorpskracht worden als thema's meegenomen in het "van buiten naar binnen-traject" ook wel maatschappelijke initiatieven genoemd. In juni 2015 hebben wij uw raad per brief geïnformeerd over de aanpak van dit traject. De raad heeft hiermee ingestemd. Het resultaat van het traject is een 'spoorboekje', dat in het 4<sup>e</sup> kwartaal van dit jaar klaar is. De eerste stappen om te komen tot dat gezamenlijke spoorboekje zijn gezet. Wij hebben eerdere participatieprocessen met elkaar geëvalueerd door het formuleren van gezamenlijke leermomenten. Op 29 september 2015 is een startbijeenkomst voor het traject "van buiten naar binnen" met de raad gehouden, waarin de leermomenten en het verdere traject met elkaar zijn besproken. Daarnaast is een deskundig adviseur gezocht die het traject mede gaat begeleiden.

### *Deelname aan de Regio Zwolle.*

De opstartfase van de Regio Zwolle is doorlopen. Er staat nu een doelgericht samenwerkingsverband met een lichte bestuursorganisatie. Inmiddels zijn er vele partners aangehaakt waaronder: Economic Board Regio Zwolle, Metropool Zwolle, MKB regio Zwolle, VNO/NCW Regio Zwolle, Marketing Oost. Er zijn een innovatieloket (Kennispoort) en drie open innovatiecentra opgericht in samenwerking met de partners rond de thema's Kunststoffen, Health Innovation Park en Agro en Food. Ook op de onderwerpen Logistiek & Havens en Vrijtijdseconomie wordt samengewerkt. Daarnaast heeft de Regio Zwolle een duidelijk profiel gekregen in bestuurlijk Den Haag, dat kan worden ingezet voor lobby- en netwerkactiviteiten.

Eind 2014 heeft er een grote werkconferentie plaatsgevonden om te praten over de Regio Zwolle. Dat heeft geresulteerd in verdere voortzetting van samenwerking en de keuze voor drie overkoepelende thema's:

- Economische ontwikkeling
- Sociale Innovatie
- Positionering en verbinding.

Voor het onderdeel economische ontwikkeling is inmiddels een werkplan vastgesteld door de portefeuillehouders Economie voor de periode 2015 – 2020. Binnenkort vindt er bestuurlijk overleg plaats met de betrokken provinciale besturen om ook van hen meerjarig financieel en inhoudelijk commitment aan de basisstructuur van de Regio Zwolle te verlenen.

### *Duurzaamheid*

Duurzaamheid treft in feite alle aspecten van de maatschappij en is een thema dat nog maar kort op de politieke agenda's voorkomt. Er is dan ook sprake van een onstuimige ontwikkeling op dit punt. Om die reden hebben we in het collegeprogramma opgenomen dat de Beleidsnota Duurzaam Westerveld, die in 2012 is vastgesteld, reeds in 2015 is herzien.

De nieuwe Nota Duurzaam Westerveld 2.0 is op 30 juni 2015 unaniem door de raad aanvaard. In deze nieuwe nota is, nog meer dan de vorige nota, het accent gelegd op het terugbrengen van het energieverbruik van de woningen. Om die reden wordt het duurzaamheidsfonds (ingesteld bij vaststelling van het collegeprogramma), ingezet om inwoners te stimuleren om het energieverbruik van hun woningen terug te brengen dan wel om duurzame energie op te wekken (zonnepanelen, zonneboilers). Een besluit hiertoe heeft het college genomen op 7 juli 2015.

Daarnaast voorziet de Nota Duurzaam Westerveld 2.0 in het stimuleren van maatschappelijke partijen (sportverenigingen, kerken, dorpshuizen) om het energieverbruik terug te dringen. Dit is niet alleen goed uit oogpunt van duurzaamheid, maar ook is de energierekening vaak een substantieel onderdeel van hun begroting. Hier snijdt het mes aan twee kanten: zowel duurzaamheid als een bijdrage aan de begroting van de maatschappelijke partij. Om te kunnen investeren in energievermindering, is een energielening in het leven geroepen. Met het vaststellen van de beleidsnota, is ook de energielening door de raad vastgesteld.



Met voorgaande kan vastgesteld worden dat de uitvoering van het collegeprogramma “op schema” ligt.

#### *Lelieteel*

Vanwege de vele vragen die er leven bij de bevolking is gezocht naar een dialoog tussen de verschillende partijen. Inmiddels zijn gesprekken gevoerd met de bollentelers in de gemeente; deze zijn zeker bereid tot deze dialoog. Dit blijkt uit de gedragscode die eerder dit jaar is aangeboden aan de gemeente. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met de standsorganisaties (LTO en KAVB); ook zij willen meewerken aan de dialoog. Ook zijn gesprekken gaande met inwoners van de gemeente; een aantal daarvan heeft aangegeven mee te willen gaan in een bewonersplatform. In dit kader is een bijeenkomst gepland op 1 oktober. Hiertoe worden inwoners van de gemeente opgeroepen om deel te nemen aan gesprekken over bollenteelt in de gemeente. Ook kan men zich dan aanmelden om deel te nemen aan een bewonersplatform.

#### *Jeugdzorg*

De toegangsfunctie voor jeugdhulp is onderdeel van het sociaal team. De inspanningen in 2015 zijn er op gericht de overgang van de jeugdhulp naar de gemeente goed te laten verlopen. Dat betekent dat de focus nog vooral ligt op de transitie. Naar verwachting zal vanaf het vierde kwartaal verder ingezet worden op de beweging van eerste- en tweedelijnszorg naar het voorliggend veld (de omgeving van het kind en het gezin, zoals school en verenigingen).

Het succes van de transformatie hangt mede af van de mate waarin we in staat zijn het preventieve deel van de jeugdzorg te versterken, ter vervanging van de meer specialistische / duurdere zorg. In de jeugdhulpregio werken we momenteel samen met de 12 Drentse gemeenten en met vele jeugdhulp aanbieders. Medio 2015 kent de beschikbare informatie nog een behoorlijke onzekerheidsmarge. De financiële cijfers en kengetallen uit de eerste kwartaalrapportages van de jeugdhulpaanbieders kennen grote onderlinge kwaliteitsverschillen. Mede hierdoor was het niet mogelijk om de resultaten per gemeente en per interventieniveau weer te geven. Daarnaast zijn over de definiëring van de interventieniveaus gesprekken gevoerd met de zorgaanbieders.

#### *Bewegen is gezondheid*

De notitie Bewegen en gezondheid 2015-2017 is eind juni 2015 door de raad vastgesteld. De notitie heeft als doel een gezonde leefstijl voor alle inwoners. Specifiek zetten we in op inwoners, die minder zelfredzaam zijn: stimuleren van het sociale netwerk rondom hen, zodat de kwetsbaarheid wordt verminderd. Voor de periode medio 2015 tot eind 2017 worden twee programma's uitgewerkt: Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) en de kernenaanpak GIDS (Gezond In De Stad en platteland). Bij de kernenaanpak GIDS wordt op het niveau van de vier kernen van Westerveld -Diever, Dwingeloo, Havelte en Vledder- speciale activiteiten voor de doelgroepen ontwikkeld in samenwerking met de inwoners, verenigingen en organisaties van de dorpen en betrokken professionals van welzijn en zorg. Beweegcoaches en (op termijn) cultuurcoaches leiden deze programma's.

#### *Ondernemersfonds*

Voor het mogelijk oprichten van een ondernemersfonds is draagvlak vanuit ondernemers noodzakelijk. De opzet is om te komen tot een fonds voor en door ondernemers. Om dit draagvlak te stimuleren heeft de portefeuillehouder het fenomeen ondernemersfonds met diverse ondernemers besproken. Daarnaast is ambtelijk informatie ingewonnen (cursus en overleggen met ervaringsdeskundigen) over de mogelijkheden voor het vormen van een ondernemersfonds. Op maandagavond 31 augustus is een eerste bijeenkomst georganiseerd om in klein comité het draagvlak te peilen en de koers uiteen te zetten. Rond half september zal een tweede bijeenkomst plaats vinden voor een meer planmatige aanpak voor het creëren van draagvlak en een eerste uitwerking van de vorm van het ondernemersfonds. De verdere stappen voor “Westerveld brede bijeenkomsten” zijn op dit moment nog onduidelijk en hangen af van de uitkomst van een tweede bijeenkomst en de snelheid waarmee ondernemers dit op kunnen pakken. Daar waar mogelijk zal de gemeente faciliteren en ondersteunen.

#### *Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk en inkomen*

In het kader van onze ambitie om nog meer te willen investeren in de samenwerking tussen bedrijven en gemeente maar ook tussen bedrijven onderling hebben we de volgende resultaten behaald en stappen gezet. Wij organiseren op 7 november een ondernemersfair. Daarnaast hebben we onze tweede bijeenkomst van de cluster vrijetijdseconomie van de regio Zwolle net gehad, gaat de cluster Agro en Food op bezoek bij de bestuurlijke vergadering van LTO Westerveld en houden we vele

bedrijfsbezoeken. Tevens hebben we een eerste inventarisatieronde bij de campings en vakantieparken gehad voor het krijgen van inzicht in de knelpunten rond wet- en regelgeving. Over de ruimtelijke (on)mogelijkheden is veel onduidelijkheid. Dit najaar wordt een specifieke bijeenkomst georganiseerd rond dit thema.

De evaluatie van onze deelname aan de EDR is in concept gereed. De evaluatie is bedoeld om inzichtelijk te maken wat de bijdrage is voor onze lokale economie.

Onze ambitie is een snel internet voor heel Westerveld. Dit heeft geresulteerd in de Stichting Westerveld op glas. De rol van de gemeente is adviserend en actief aangehaakt blijven in dit traject.

In de sub-regio Steenwijkerland, Staphorst, Zwartewaterland, Westerveld en Meppel wordt samengewerkt in de uitvoering van de Participatiewet. Concreet is dit zichtbaar in het gezamenlijk uitvoering geven aan de werkgeversdienstverlening. De samenwerking is nu nog gebaseerd op een wekelijkse afstemming, een gezamenlijke arbeidsmarkt agenda, op elkaar afgestemde instrumenten en gezamenlijke doelen. In iedere gemeente is nu nog een eigen uitvoerend team.

Om ondernemers te stimuleren een bijdrage te leveren aan het creëren van werkgelegenheid voor mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie hebben we een ondernemersbijeenkomst georganiseerd. Dit is een continue proces dat herhaald zal worden.

De uitkomst van het onderzoek naar de uitvoering van toekomstige en huidige uitvoering van de wet sociale werkvoorziening, het zogenaamde IROKO onderzoek, wordt binnenkort gepresenteerd.

#### *Decentralisaties/transities sociaal domein*

De invoering van de decentralisaties in het sociale domein hebben ons voor een enorme uitdaging gesteld. Als gemeente waren wij op 1 januari 2015 klaar voor deze transitie. Dit neemt niet weg dat de uitbreiding en de invoering van de nieuwe taken voor de hele organisatie enorme impact heeft gehad. Daarnaast zijn we evenals alle andere gemeenten in Nederland tegen de nodige strubbelingen en onduidelijkheden aangelopen. De uitvoering is er altijd op gericht geweest dat er geen enkele inwoner in Westerveld tussen de wal en het schip zou komen te vallen.

De inrichting van de bedrijfsvoering is ook niet van zelf gegaan. Het is een bekend gegeven dat tot op heden de gegevensuitwisseling nog te wensen overlaat. Ook op ICT gebied is het nog niet mogelijk om op alle terreinen de gegevensuitwisseling aan elkaar te knopen en te verbinden.

In de twee Monitoren Sociaal Domein en de risicoanalyse hebben wij uitgebreid gerapporteerd over de stand van zaken binnen de verschillende domeinen: Jeugdhulp, Wet maatschappelijke ondersteuning, Participatiewet en de Integrale Toegang inclusief Sociaal team.

In 2015 hebben wij o.a. uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma Sociaal Domein. De uitvoering verloopt op een aantal acties na volgens planning. Waar hebben we het dan concreet over: de doorontwikkeling van het Sociaal Team, de invoering van het Mantelzorgcompliment, de regeling Tegemoetkoming zorgkosten, de waardering van vrijwilligers, het opstarten van de inkoop Wmo 2016, de invoering van huishoudelijke hulp toelage en de benoeming van een toezichthouder. Door de problemen bij de Intergemeentelijke sociale dienst Steenwijkerland-Westerveld is het ontwikkelen van de beleidsregels voor de Participatiewet gestagneerd.

In 2015 hebben we de eerste stappen gezet in het transformatie proces. Dit zal de komende tijd nog verder inhoud moeten krijgen.

Binnen de decentralisaties participeren wij in verschillende samenwerkingsverbanden die ieder hun eigen dimensie en tempo hebben. In alle besluiten en keuzes die wij hebben moeten maken, houden wij vast aan de door de raad vastgestelde visie op de drie transitie's in het sociale domein.

De belangrijkste uitgangspunten uit deze visie zijn:

- Het versterken van de eigen verantwoordelijkheid, de onafhankelijkheid en het sociale netwerk van burgers en samenleving;
- Het organiseren van een effectieve ondersteuning voor inwoners van Westerveld die dat nodig hebben;
- Het zoeken naar een nieuw evenwicht tussen de verantwoordelijkheden van overheid en burger via de drie transitie's.

Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. In september 2014 is door het DB van Reestmond besloten de tijdelijke Sw-dienstverbanden niet om te zetten naar Sw-vaste dienstverbanden. Hierdoor zijn de dienstverbanden van 23 personen per 1 januari 2015 geëindigd. Vanaf het moment van het DB-besluit is hard gewerkt om deze mensen te begeleiden naar een dienstverband bij een reguliere werkgever (via de Participatiewet of Begeleid Werken).

Om te voorkomen dat zij werkloos raken wordt hen in de tussentijd een tijdelijk dienstverband geboden via een uitzendconstructie. De inspanningen hebben er toe geleid dat tot en met het derde kwartaal 2015 van de 23 personen er 11 zijn geplaatst via een begeleid werken constructie bij een externe werkgever. Hiervan hebben er inmiddels 4 een vast dienstverband. Van de overige 49 mensen met een tijdelijke dienstverband, die in 2016 en 2017 van rechtswege eindigen, hebben twee werkgevers aangegeven dat ze interesse hebben de detachering om te zetten in een dienstverband. Met hen worden nu (eind derde kwartaal 2015) loonwaardebepalingen gedaan en gesprekken gevoerd.

Verder streven de vertegenwoordigers van de gemeente Westerveld in het AB en DB van Reestmond ernaar om invulling te geven aan de raadsbrede motie m.b.t. de tijdelijke dienstverbanden.

#### *Zorg en welzijn*

In de periode 1 januari 2015 tot medio april 2015 hebben wij de herindicaties Huishoudelijke hulp uitgevoerd. De beleidsvoorbereiding en –uitvoering van dit traject vond plaats in een hectische periode van transitie in het sociaal domein. Het management was in het kader van een lerende organisatie benieuwd wat we zouden kunnen opsteken van dit traject, en heeft daarom een onderzoek hiernaar laten instellen. De insteek was vooral om te kijken wat goed gegaan is en om te leren van wat minder goed gegaan is.

Het onderzoek heeft waardevolle informatie opgeleverd over de opzet, uitvoering en aansturing van dergelijke intensieve trajecten. In en door de hectiek is het haast onontkoombaar gebleken dat het op onderdelen soms anders dan verondersteld heeft uitgepakt. Het algemene beeld geeft weer dat er bij de cliënten wel tevredenheid heerst over de wijze van indicering. Welke gevolgen de uitkomsten van de indicering hebben voor de kwaliteit van de zorg valt nu nog niet met zekerheid te zeggen. Wel kan worden vastgesteld dat relatief gezien er maar een klein aantal bezwaarschriften is ingediend.

Verder is nog niet duidelijk geworden in hoeverre de door het Rijk opgelegde en door ons overgenomen taakstelling gehaald wordt, daarvoor zijn nog te weinig cijfers bekend.

#### *Cultuurbeleid*

Het college heeft de ambitie om medio 2016 een vernieuwd cultuurbeleid voor te stellen aan de raad. In het collegeprogramma 2014-2018 hebben wij daarvoor een tweetal belangrijke aandachtspunten/ambities meegegeven:

- Het eerste accent is dat wij cultuureducatie van belang vinden voor zowel jonge én volwassen inwoners van onze gemeente. Het huidige beleid richt zich met name op binnenschoolse cultuureducatie voor kinderen tussen 4-18 jaar.
- Het tweede accent is dat het college cultuur ook nadrukkelijk ziet als economisch aanjager en dat daarvoor een kwalitatief hoogwaardige infrastructuur nodig is.

Een procesvoorstel zal in het 4<sup>e</sup> kwartaal 2015 verschijnen. Hierin zal de link gelegd worden met het traject “van buiten naar binnen” en hoe de totstandkoming van deze notitie, inclusief de evaluatie van het bestaande beleid, als pilot kan dienen voor dit traject. Wij zullen ook voorstellen het nieuwe bibliotheekbeleid onderdeel te laten zijn van het nieuwe cultuurbeleid.

#### *Werelderfgoed*

In het collegeprogramma staat vermeld dat wij graag de procedure willen afronden om te komen tot erkenning van UNESCO werelderfgoed. Doel is om in 2018 deze erkenning te krijgen.

In 2014 is er een tussentijdse rapportage ingediend bij het Rijk. De betrokken Minister heeft naar aanleiding hiervan, ons dossier als meest kansrijk onder de 8 kandidaten aangemerkt waardoor ons dossier in 2017 door het Rijk ingediend gaat worden bij UNESCO in Parijs.

Met ingang van 2015 is een nieuwe, afrondende fase gestart van het dossier: het opstellen van het definitieve nominatiedossier. Dit omvat onder andere een managementplan voor na de periode van toekenning van de werelderfgoedstatus. Dit managementplan is inmiddels aanbesteed en in ontwikkeling. Daarnaast worden de “Outstanding Universal Values” (OUV) bijgewerkt en wordt er een globaal onderzoek uitgevoerd naar de unieke waarden (CA).

In 2015 zijn een raadsexkursie voor alle betrokken gemeenteraden en bewonersavonden georganiseerd. Dit najaar volgt een thema-avond voor uw raad en een tweede ronde van bewonersavonden. Het streven is om in december de begrenzing, bufferzones en attributen van component I (eveneens pijlers uit het nominatiedossier) te laten vaststellen door de betrokken gemeenteraden.

De mogelijke Unesco status vormt ons inziens niet alleen een erkenning voor het unieke landschap, maar kan ook inzet vormen voor promotie van deze gemeente. Mede daarom proberen wij bijvoorbeeld de opening van de landelijke open monumentendag in 2017 in Frederiksoord te laten plaatsvinden. Dergelijke manifestaties genereren landelijke aandacht voor onze gemeente en de Koloniën van Weldadigheid.

**Gemeentelijke samenwerking (excl. dorpskracht)**

**Doel: Continueren van de intergemeentelijke samenwerking**

Wat gaan we daarvoor doen:

- Verder uitwerking geven aan de ambtelijke samenwerking met de gemeente Meppel.
- Vergroten van de samenwerking in het verband regio Zwolle.
- Deelname aan de Eems Dollard Regio (projecten in het Duits Nederlands grensgebied) en daarmee verzilveren van Europese subsidies bij diverse projecten.
- Deelname aan de P10 (kennisuitwisseling en belangenvertegenwoordiging van plattelandsgemeenten)

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Ambtelijke samenwerking Meppel: in de Programmabegroting 2016 is onder de paragraaf bedrijfsvoering de voortgang beschreven.

Regio Zwolle: verwezen wordt naar de rapportage onder hoofdstuk 2.1 Deelname aan Regio Zwolle.

EDR: in het najaar wordt u een evaluatienotitie aangeboden.

P10: de deelname heeft zich beperkt tot het bijwonen van bestuurlijk overleg.

**Integrale Veiligheid**

In de begroting is de jaarlijkse bijdrage aan de regionale rampenbestrijdingsorganisatie opgenomen. De kosten voor dit onderdeel betreffen personele lasten om de regie op deze wettelijke taken vorm te geven.

**Doelen:**

- **Crisismanagementorganisatie borgen en actueel houden**
- **Het veiligheidsgevoel bij de burger op peil houden**
- **Samenwerking in de "nieuwe" veiligheidsregio.**

Wat gaan we daarvoor doen:

- a. Voor de begroting van de gemeente Westerveld betekent de regionalisering van de rampenbestrijding dat zij jaarlijks een bijdrage aan de regionale rampenbestrijdingsorganisatie levert.
- b. We voeren regelmatig overleg met de politie over actuele vraagstukken die zich voordoen. In een integrale geven we vorm aan criminaliteitspreventie (hangt samen met de andere beleidsprogramma's).
- c. De gemeente Westerveld is verantwoordelijk voor de gebouwen waarin de lokale brandweer is gehuisvest.
- d. We stellen een beleidsplan Veiligheid op toegespitst op de Westerveldse vraagstukken.

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

- a. de onderdelen a en c zijn opgenomen in Verbonden Partijen: GR Veiligheidsregio Drenthe
- b. onderdeel b maakt deel uit van de reguliere overleggen en is een doorlopend proces.
- c. op het gebied van OOV vindt op regionaal niveau samenwerking en beleidsvorming plaats.
- d. Voorafgaand aan het opstellen van het beleidsplan Veiligheid gaan we in het vierde kwartaal 2015 een bijeenkomst met de raad organiseren om te komen tot gezamenlijke uitgangspunten, die van toepassing zijn op Westerveld.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we:** Opstellen notitie over de manier waarop we participatie, dorpskracht vorm geven. Hierin het aanwijzen van gebiedswethouders en contactambtenaren betrekken.

Wat levert het op:

Een duidelijke manier van werken tussen gemeente en de dorpen; dit kan per dorp verschillen.

Wanneer is het klaar:

1<sup>e</sup> en 2<sup>e</sup> kwartaal 2015

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

In de rapportage over het collegeprogramma wordt onder hoofdstuk 2.1 onder Maatschappelijke initiatieven over dit onderwerp de stand van zaken weergegeven.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we:** Herzien van het communicatieplan

Wat levert het op:

Een communicatieplan dat er in voorziet dat de intenties van dit collegeprogramma worden vertaald.

Wanneer is het klaar:

Medio 2015

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Het moment van actualiseren van het communicatieplan hangt af c.q. hangt samen met het verandertraject “maatschappelijke initiatieven” ook wel “van buiten naar binnen” genoemd. Actualisatie wordt direct na afronding van dat traject opgepakt.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we:** Digitale dienstverlening voortdurend uitbreiden

Wat levert het op:

Actuele en juiste informatie verstrekken aan inwoners, bedrijfsleven en de bezoekers van onze gemeente. Steeds meer vergunningen/meldingen kunnen via de website gedaan worden.

Wanneer is het klaar:

Hele collegeperiode

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

We schenken continu aandacht aan de adequate informatieverstrekking via de website. In 2015 is uitbreiding van het aantal vergunningen/meldingen vanwege andere prioriteiten tijdelijk achtergebleven. Voor begin 2016 staat de mogelijkheid tot het digitaal indienen van subsidieverzoeken op de rol.

## Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)

### Wat doen we: Evaluatie tweewekelijkse vrijdagsluiting gemeentehuis

#### Wat levert het op:

Inzicht voor besluitvorming over al of niet continuering van de tweewekelijkse vrijdagsluiting

#### Wanneer is het klaar:

1<sup>e</sup> halfjaar 2015

#### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

De evaluatie heeft plaatsgevonden en wordt verder uitgewerkt in een voorstel aan de raad in het 4<sup>e</sup> kwartaal 2015. Het voorstel betreft de vorm waarin publieke dienstverlening het beste kan plaatsvinden op de vrijdagen dat het gemeentehuis is gesloten, waarbij tevens de financiële gevolgen worden meegewogen.

## 2. Collegebesluiten

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<b>Lasten</b>										
a. Bijdrage open dag brandweer Havelte (onvoorzien)	1.000									
b. Toekomstige pensioenuitkering ex-wethouders	564.645		25.815		25.815		25.815		25.815	
Saldo	565.645	-	25.815	-	25.815	-	25.815	-	25.815	-
<b>Baten</b>										
b. Toekomstige pensioenuitkering ex-wethouders	564.645		25.815		25.815		25.815		25.815	
Saldo	564.645	-	25.815	-	25.815	-	25.815	-	25.815	-

#### b. Toekomstige pensioenuitkering voormalige wethouders

Binnenkort bereiken twee voormalige wethouders de pensioengerechtigde leeftijd. Het hiervoor opgebouwde kapitaal stond bij Loyalis. Inmiddels hebben wij het kapitaal uitgekeerd gekregen. Wij stellen voor hiervoor een "voorziening voormalige bestuurders" in te stellen en het uitgekeerde kapitaal daar in te storten. De jaarlijkse pensioenuitkeringen aan de voormalige wethouders worden door deze voorziening gedekt.

## 3. Autonome ontwikkelingen

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<b>Lasten</b>										
1. WOB-verzoeken	10.000									
2. Rekenkamercommissie (overhevelen)		8.000	8.000							
3. Deelname burgernet			7.625		1.715		1.715		1.715	
4. Indexering pensioenaanspraken vm wethouders	74.500									
5. Onderhoud brandweerkazernes	16.049		15.980		15.980		15.980		15.980	
6. Anders werken (overhevelen)		20.000	20.000							
Saldo	100.549	28.000	51.605	-	17.695	-	17.695	-	17.695	-
<b>Baten</b>										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

#### 1. WOB-verzoeken

Wij zien ons geconfronteerd met hoge kosten voor het afhandelen van WOB-verzoeken. Dit wordt vrijwel volledig veroorzaakt door de vele verzoeken van een en dezelfde persoon. De kosten voor de afhandeling van deze verzoeken verschillen per jaar en zijn op voorhand niet in te schatten. Het bestaande budget waaruit met name activiteiten van uw raad gefinancierd worden, is hierdoor niet toereikend en wordt inmiddels al met € 5.000 overschreden. De kosten voor juridische bijstand en ondersteuning van de WOB-verzoeken mogen niet leiden tot het inperken van de activiteiten van uw raad, want dit zou de continuïteit van uw raad in de weg staan. Daarom verzoeken wij u om het budget met € 10.000 te verhogen, zodat de reguliere activiteiten van de gemeenteraad doorgang kunnen vinden. (6510101/34000)

#### 4. Indexering pensioenaanspraken

De opbouw van de backservice-verplichtingen (pensioenverplichtingen) voor ex-wethouders wordt jaarlijks geïndexeerd. Voor 2015 is voor de indexering van de opbouw een éénmalige storting van € 74.500 nodig om voldoende kapitaal op te bouwen om te kunnen voldoen aan de pensioenverplichtingen in de toekomst. (6510102/34436)

#### 5. Onderhoud brandweerkazernes

Het onderhoudsplan voor regulier onderhoud aan de brandweerkazernes in Dwingeloo, Vledder en Havelte is samen met de VRD doorgenomen. Actualisering van het onderhoudsplan vloeit nog

voort uit de afspraken die zijn gemaakt met de “overgang” van de brandweer naar de VRD. Uit het op peil brengen van het onderhoudsplan is gebleken dat de budgetten in het verleden zeer minimaal zijn begroot en niet toereikend zijn voor het uitvoeren van het noodzakelijke klein onderhoud. Nu daarnaast ook de BTW niet meer aftrekbaar is in verband met de regionalisering, vormt dit ook een extra kostenpost. Wij verzoeken u daarom om het jaarlijkse budget te verhogen naar € 23.000. Voor 2015 betekent dit een aanvullend budget van € 16.049 en vanaf 2016 € 15.980. (6510501/34800)

6. Anders werken (overhevelen)

Het traject ‘Van buiten naar binnen’ (maatschappelijke initiatieven) is gestart en loopt door in 2016. Naar verwachting zal een deel van de kosten voor de doorloop van het traject worden gemaakt in 2016. Daarom stellen wij voor om van het totaal beschikbare gestelde budget van € 35.000 een bedrag van € 20.000 over te hevelen naar 2016. (6510102-6510104/30005)

**4. Totaaloverzicht**

Programma 1	Burger & Bestuur en Openbare orde & Veiligheid				
	Begroting 2015	Meerjarenramingen 2016 t/m 2019			
		2016	2017	2018	2019
<b>Lasten</b>					
Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019	5.344.217	5.064.495	5.062.745	4.858.516	4.948.487
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten	565.645	25.815	25.815	25.815	25.815
- autonome aanpassingen	72.549	51.605	17.695	17.695	17.695
Stand 2e bestuursrapportage 2015	<b>5.982.411</b>	<b>5.141.915</b>	<b>5.106.255</b>	<b>4.902.026</b>	<b>4.991.997</b>
<b>Baten</b>					
Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019	544.248	380.574	369.335	357.981	374.196
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten	564.645	25.815	25.815	25.815	25.815
- autonome aanpassingen					
Stand 2e bestuursrapportage 2015	<b>1.108.893</b>	<b>406.389</b>	<b>395.150</b>	<b>383.796</b>	<b>400.011</b>
<b>SALDO programma 1</b>	<b>4.873.518</b>	<b>4.735.526</b>	<b>4.711.105</b>	<b>4.518.230</b>	<b>4.591.986</b>



**Dorpskracht**

**Doel: Maatwerk leveren t.a.v. de kwaliteitsniveaus van de openbare ruimte en inwoners en bedrijven hier actiever bij betrekken.**

Wat gaan we daarvoor doen:

- a. Verder verbreden van dorpskracht bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.
- b. Uitvoering geven aan de uitkomsten van de Review KOR en monitoren van de vastgestelde kwaliteitsniveaus.

Stand 2<sup>o</sup> bestuursrapportage

- a. voor uitbreiding van Dorpskracht zijn we momenteel in overleg met:
  - plaatselijk belang Wittelte en Geeuwenbrug om kleinschalig onderhoud in de openbare ruimte uit te voeren;
  - oudejaarsvereniging 'Tied Zat' uit Zorgvlied om de bestaande inzet van Dorpskracht uit te breiden;
  - de uitvaartverenigingen om te onderzoeken of bepaalde onderhoudstaken op de begraafplaatsen kunnen worden weggezet op basis van Dorpskracht;
  - werktuigenverenigingen en Boermarke's om te onderzoeken of uitbreiding van de huidige inzet van Dorpskracht mogelijk is.
- b. We zijn gestart met het opstellen van de actualisatie van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (KOR). Deze wordt in het 2<sup>o</sup> kwartaal van 2016 aan u aangeboden. De uitkomsten van de Review KOR worden hierin meegenomen.

**Wegen**

**Doel: Reductie CO<sub>2</sub>-uitstoot en besparing energie- en onderhoudskosten openbare verlichting (zie kengetal). Donker waar het kan.**

Wat gaan we daarvoor doen:

- a. Toepassen energiezuiniger lampen en/of verwijderen en dimmen van verlichting;
- b. Uitvoeren preventief onderhoud en besparingen op het gebied van de openbare verlichting inzetten voor realisatie van duurzame verlichting.

Stand 2<sup>o</sup> bestuursrapportage

- a. In 2015-2016 wordt de openbare verlichting in Vledder en Diever aangepast. De bestaande energiebronnen worden vervangen door energiezuinige LED verlichting en op die locaties waar dit mogelijk is wordt verlichting verwijderd. Daarnaast worden/zijn ook langs doorgaande wegen in Wittelte, Uffelte, Havelte, Darp, Busselte en Havelterberg de verlichting aangepast. Ook zijn we gestart met de herziening van het beleidsplan Licht en Duisternis. Dit beleidsplan wordt in 2016 vertaald naar een uitvoeringsplan.
- b. Om de doelen uit het Licht & Duisternisplan te kunnen halen is afgesproken dat de besparingen op energie- en onderhoudskosten worden ingezet voor omvorming naar duurzame verlichting.

Kengetal/indicator

- CO<sub>2</sub>-reductie openbare verlichting: 93.787 kg (percentage: 30%) tussen 2007 en 2020
- CO<sub>2</sub>-uitstoot openbare verlichting in 2007: 243,6 ton CO<sub>2</sub>
- Energiekosten openbare verlichting in 2010: € 80.000 (daling kosten van 30% in 2020 t.o.v. 2010 reeds verwerkt in de begroting).
- Onderhoudskosten openbare verlichting in 2010 : € 100.000 (daling kosten van 30% t.o.v. 2010 in 2020 reeds verwerkt in de begroting)

## **Groen en water**

**Doel: Meer inzicht in de kwaliteit van het openbaar groen en bomen en meer inzicht in structurele kosten bij onderhoud op laag kwaliteitsniveau.**

### Wat gaan we daarvoor doen:

- a. Analyse onderhoud openbaar groen en bomen, actualisatie van het bestand van 2006
- b. Opstellen strategie meerjarig beheer- en onderhoud voor openbaar groen en bomen

### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

- a. Onlangs zijn we begonnen met het opstellen van een nota voor het planmatig beheer van zowel de gemeentelijke plantsoenen als de bomen. Dit is noodzakelijk om voor de komende jaren inzicht te krijgen in het beheren, onderhouden en mogelijk omvormen van de plantstroken. Voor bomen wordt inzicht verkregen in het noodzakelijk onderhoud dat nodig is om te kunnen voldoen aan wettelijke zorgplicht en om bomen te kunnen bewaren voor de toekomst. Begin 2016 wordt deze nota ter besluitvorming aangeboden.

## **Verkeersveiligheid**

**Doel: Verbeteren van de verkeersveiligheid met als gevolg de reductie van 50% ernstige verkeersslachtoffers en verkeersongevallen in 2020 t.o.v. 2008.**

### Wat gaan we daarvoor doen:

- a. Uitvoering projecten gedragsbeïnvloeding, dit bestaat onder andere uit:
  - Drents Verkeersveiligheidslabel (DVL)
  - Verkeerscursus 55+
  - BROEM rijvaardigheidscursus
  - Trials
- b. Uitvoering van (infrastructurele) verkeersmaatregelen (in combinatie met onderhoudswerkzaamheden)

### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

- a. De uitvoering van de projecten in het kader van gedragsbeïnvloeding doen we samen met andere gemeenten in Zuidwest Drenthe (Westerveld, Midden-Drenthe, De Wolden, Meppel, Hogeveen). Voor de uitvoering van het programma is per regio een gebiedscoördinator aangesteld, zo ook voor Zuidwest Drenthe. De afgesproken projecten, zoals Verkeerscursus 55+, BROEM en Trials worden conform planning opgepakt en uitgevoerd. Scholen proberen we te stimuleren aan te sluiten bij het Drents Veiligheidslabel (DVL). Speerpunt van DVL is voorlichting, bewustwording en een verkeersveilige schoolomgeving. We zijn in overleg met OBS De Singelier in Diever om aan te sluiten en bij bouw van de Brede School in Dwingeloo werken we in overleg met beide besturen aan een verkeersveilige schoolomgeving.
- b. In combinatie met (groot) onderhoud wegen is op de Esweg in Dwingeloo een verkeersremmend plateau aangelegd. Onderzocht wordt of in de Wapserauwen ter plaatse van de bebouwing een verkeersremmende maatregel moet worden getroffen.

### Kengetal/indicator

- Het aantal (ernstige) verkeersslachtoffers
- Het aantal verkeersongevallen
- Aantal gecertificeerde DVL-scholen (Drents VeiligheidsLabel)
- Percentage wegen dat ingericht is conform Essentiële Herkenbaarheidkenmerken (EHK).
- Aantal klachten over verkeersonveilige situaties.

## Milieu-/duurzaamheidsbeleid

### Doel: Energiebesparing en duurzame energie

#### Wat gaan we daarvoor doen:

- a. Woningeigenaren stimuleren om hun woning energiezuiniger te maken
- b. Inzet van biomassa als alternatief van fossiele brandstof, bij voorkeur 'local for local'
- c. Uitvoering geven aan het SER-energieakkoord

#### Stand 2e bestuursrapportage

We hebben de beleidsnota 'Duurzaam Westerveld' geactualiseerd in de Beleidsnota Duurzaam Westerveld 2.0. We richten ons hierbij op einddoelen t.a.v. klimaat, grondstoffen en kwaliteit van bodem, water en lucht. We hebben daarbij gekozen voor een geleidelijke weg waarbij economie, ecologie en sociale cohesie elkaar in balans houden. De doelen zijn middels een realistische aanpak vertaald naar concrete projecten in en door de gemeente. Wij nemen enerzijds als lokale overheid verantwoordelijkheid voor projecten van inwoners en bedrijven en zijn anderzijds als bedrijf één van de maatschappelijke deelnemers.

#### ad a

Anders dan voorgaande jaren, wordt niet het laten opstellen van een energiescan gestimuleerd, maar het nemen van concrete maatregelen (geen geld voor papier, maar voor daden). Eigenaren van woningen die tenminste € 1.000,- hebben geïnvesteerd, krijgen voor een tweede maatregel die de woning energiezuiniger maakt, een subsidie van 25% tot een maximum van € 500,-. Deze maatregel wordt ondersteund door lokale ondernemers/installateurs. Hoewel de regeling pas op 1 juli is ingegaan, zijn er eind september al aan vijf bewoners subsidies verstrekt.

Eind november wordt er in Vledder een avond voor bewoners belegd voor de zogenaamde 'warmtetoer'. Dit is een campagne die is opgezet door de Milieufederatie en wordt uitgevoerd in samenwerking met de gemeente. Ook dorpsbelang Vledder heeft haar medewerking toegezegd.

#### ad b

Bij zowel het snoeien van gemeentelijk groen, als op het afvalbrengrstation komen takken vrij. Deze worden gesnipperd en ingezet als biomassa voor verbranding. Het aantal biomassa kachels in de gemeente is echter nog gering, waardoor de houtsnippers vooral buiten de gemeente worden ingezet. Bekend is dat er een aantal initiatieven is, maar tot aanschaf van een snipperkachel heeft het nog niet geleid.

#### ad c

Het SER-energieakkoord grijpt breed in in de maatschappij. Om die reden kent dit onderwerp meerdere kanten:

- we zijn in gesprek met scholen om te komen tot het project 'energy challenges'. Hierbij nemen kinderen uit de bovenbouw deel aan het project door o.a. het bijhouden van de meterstanden. Hierdoor wordt het energieverbruik inzichtelijk gemaakt en worden maatregelen genomen om het verbruik te verminderen. Dit levert voor de scholen ook financieel voordeel op. De scholen hebben dit nog in beraad.
- zonne-energie in het gemeentehuis. Er is geld beschikbaar voor de aanschaf van zonnepanelen op het gemeentehuis. Het aanpassen van de installatie van het gemeentehuis is inmiddels voorbereid.
- aanleg van zonneweiden op gemeentegrond. Dit project is in voorbereiding.

#### Kengetal/indicator

- a. Het aantal woningen waaraan een tweede maatregel is genomen om energie te besparen.
- b. De hoeveelheid takken die wordt ingezet voor biomassa.

## Doel: Bedrijfsleven stimuleren om meer duurzaam te werken

### Wat gaan we daarvoor doen:

- a. Recreatiebedrijven ondersteunen bij het verkrijgen van een Green Key; certificering betekent dat een bedrijf meer doet dan wettelijk is voorgeschreven
- b. Verkiezing van het meest duurzame bedrijf in de Gemeente Westerveld
- c. Capaciteit beschikbaar stellen voor informatie/voorlichting op gebied van duurzaamheid
- d. Gemeente is een voorbeeld bij inkoop; duurzaamheid is hierbij voortdurend in beeld

### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

- a. In de beleidsnota Duurzaam Westerveld 2.0 hebben we de keuze gemaakt om niet meer proactief aan de certificering van een Green Key te werken, uiteraard worden bestaande en nieuwe aanvragen wel door ons ondersteunt. Samen met u hebben we in de gekozen om meer in te steken op ondersteuning van maatschappelijke organisaties door o.a. het beschikbaar stellen van een energielening voor maatschappelijke organisaties;
- b. De verkiezing van het meest duurzame bedrijf in de Gemeente Westerveld vindt in 2016 weer plaats
- c. Ook in 2015 is 0,2 fte capaciteit beschikbaar voor informatie/voorlichting op gebied van duurzaamheid. Zo wordt, naast het geven van informatie en ondersteuning van verschillende initiatieven, op de pagina van de gemeente in Da's Mooi regelmatig informatie gegeven over actuele onderwerpen op gebied van duurzaamheid;
- d. Duurzaamheid is één van de aspecten die worden meegenomen en afgewogen bij inkoop- en aanbestedingsprocedures.

### Kengetal/indicator

- a. Het aantal recreatiebedrijven met een Green Key
- b. Verkiezing van het meest duurzame bedrijf van Westerveld.

## Reiniging

## Doel: Steeds meer afvalstoffen ombuigen tot grondstof voor nieuwe producten

### Wat gaan we daarvoor doen:

- a. Op het afvalbrengstation voortdurend kijken of verdere scheiding doelmatig is
- b. Realisatie van mini-milieustraat bij supermarkten
- c. Het inzamelen van plastic verpakkingsmaterialen huis-aan-huis, samen met drankkartons en blik
- d. Door voorlichting/educatie het scheidingsgedrag van burgers stimuleren

### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

- a. De verdere scheiding op het afvalbrengstation heeft voortdurend onze aandacht, we houden ontwikkelingen in de gaten en spelen hier zo mogelijk op in;
- b. Bij de 4 supermarkten in Diever, Dwingeloo, Havelte en Vledder zijn in overleg met de eigenaren mini-milieustraten gerealiseerd;
- c. De inzameling van plastic, drankkartons en blik huis-aan-huis via een 3<sup>e</sup> mini-container hebben we ingevoerd. De eerste resultaten laten een positief beeld zien;
- d. Door voorlichting/educatie trachten we het scheidingsgedrag van burgers stimuleren, dit gebeurt o.a. door publicaties op de informatiepagina in Da's Mooi en op de website.

### Kengetal/indicator

Het percentage afval dat wordt ingezet als grondstof. In 2013 was dit 62%.

## Riolering

**Doel: Doelmatige invulling geven aan de gemeentelijke zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater**

### Wat gaan we daarvoor doen:

- a. Opstellen Watertakenplan Reest en Wieden 2016 – 2021
- b. Uitvoering geven aan het vGRP Westerveld 2010-2014, o.a.
  - vervanging rioleringen: opstellen doelmatig meerjaren vervangingsprogramma
  - uitvoeren milieumaatregelen (o.a. afkoppelen hemelwater)
  - onderzoek en monitoring
  - reiniging en inspectie
- c. Nadere uitwerking samenwerking platform Water regio Reest en Wieden
- d. Uitvoering projectplannen opgenomen in uitvoeringsprogramma Platform Water regio Reest en Wieden

### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

- a. Het watertakenplan 2016-2021 is in concept gereed en wordt in november ter besluitvorming aan u aangeboden. In het samenwerkingsverband Fluvius is met het waterschap Reest en Wieden en de zes inliggende gemeenten (De Wolden, Hoogeveen, Meppel, Midden Drenthe, Steenwijkerland en Westerveld) het Watertakenplan 2016 – 2021 opgesteld. Het Watertakenplan kent een hoofdrapport en specificaties per gemeente / waterschap. In het hoofdrapport is een visie beschreven op de samenwerking binnen Fluvius en hoe deze kan bijdragen aan een betaalbare, duurzame en toekomstbestendige afvalwaterketen. Het hoofdrapport is een gezamenlijk document dat de zes gemeenten en het waterschap verbindt. In de specificatie zijn de gemeentelijke watertaken van Westerveld verder uitgewerkt. Het is tevens de invulling van de wettelijke zorgplicht en voldoet daarmee aan de eisen die aan een verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) worden gesteld. Hieronder vallen dus alle gemeentelijke watertaken vanuit de drie zorgplichten voor afval- grond- en hemelwater en zijn al deze taken onder de rioolheffing gebracht.
- b. De in 2015 genomen overstap naar risico gestuurd rioolbeheer en een financieringssysteem volgens het 'ideaalcomplex' heeft positieve gevolgen voor de rioolheffing, welke zich ook de komende jaren voortzet. Binnen het Watertakenplan wordt ook de doelmatigheidswinst in de waterketen behaald en bewaakt welke is gesteld vanuit het Bestuursakkoord Water uit 2011.
- c. Het samenwerkingsverband Fluvius (platform Water regio Reest en Wieden) kent 3 overlegstructuren. De stuurgroep waarin de verantwoordelijke bestuurders per gemeente zitting hebben, het coördinatieteam waarin de afdelingshoofden/teamleiders zitting hebben en de werkgroep waarin de vakspecialisten van de organisaties zijn vertegenwoordigd. De werkgroepen bereiden de voorstellen voor het coördinatieteam voor en het coördinatieteam treft de voorbereidingen voor het bestuurlijk overleg. Komende jaren wordt deze werkwijze gecontinueerd.
- d. In het watertakenplan 2016-2021 zijn de activiteiten opgenomen die we komende jaren gaan uitvoeren, dit zijn activiteiten die we gezamenlijk oppakken, maar ook de gemeente specifieke activiteiten.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Actualiseren van het KOR**

Wat levert het op:

Hernieuwde afspraken over de kwaliteit van het onderhoud, al dan niet gedifferentieerd. Daarnaast hernieuwde afspraken over deelname door de bevolking.

Wanneer is het klaar:

Eind 2015

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

We zijn gestart met het opstellen van de actualisatie van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (KOR). Om de kaders voor deze herziening te bepalen, wordt eerst een politiek discussiestuk (startnotitie) opgesteld dat door u moet worden vastgesteld. Deze startnotitie kunt u eind 2015 tegemoet zien. Na vaststelling van de startnotitie wordt de actualisatie verder uitgewerkt. Wij verwachten het eindrapport in het 2<sup>e</sup> kwartaal van 2016 aan u aan te bieden.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Actualisatie van het wegenbeheersplan**

Wat levert het op:

Hernieuwde afspraken over de kwaliteit van wegen

Wanneer is het klaar:

Eind 2016

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Er ligt een relatie tussen de actualisatie van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (KOR) en de actualisatie van het wegenbeheersplan. De discussie over de kwaliteit van de wegen en prioritering van het onderhoud nemen we mee in de startnotitie van het KOR, die eind 2015 door u kan worden vastgesteld. Na definitieve vaststelling van het KOR kan ook de actualisatie van het wegenbeheersplan worden vastgesteld. Ook hier streven we er naar om deze nota in het 2<sup>e</sup> kwartaal van 2016 door u vast te laten stellen.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Inventariseren van gevaarlijke verkeerssituaties met de dorpsgemeenschappen. Deze worden in een ruimer kader gezet in het GVVP.**

Wat levert het op:

Hernieuwde afspraken over de inrichting van wegen waarbij gevaarlijke situaties specifiek behandeld worden.

Wanneer is het klaar:

Eind 2016

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Het opstellen van de 'Actualisatie GVVP' doen we in samenwerking met de gemeente Meppel. Hierbij gaan we in overleg met de bevolking een onderzoek starten naar plekken die uit oogpunt van verkeersveiligheid als onveilig worden ervaren. In het geactualiseerde GVVP betrekken we ook de resultaten van de Nota Lokale aanpak fietsveiligheid uit 2015.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

#### **Wat doen we: Tussentijdse evaluatie van het Licht- en Duisternisplan**

Wat levert het op:

Hernieuwde afspraken over de plaatsen waar en hoeveel verlichting nodig/gewenst is.

Wanneer is het klaar:

2016-2017

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

De startnotitie van het beleidsplan 'Licht in de Openbare Ruimte' is eind juni door u behandeld. Op basis van de kaders uit deze startnotitie werken we verder aan het beleidsplan, waarin o.a. afspraken over de aantallen en sterkte van de openbare verlichting wordt vastgelegd. Wij verwachten het definitieve plan eind 2015 aan u te kunnen aanbieden.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

#### **Wat doen we: Actualiseren Beleidsnotitie Duurzaam Westerveld**

Wat levert het op:

Actueel beleidsstuk voor het college met projecten voor de komende collegeperiode.

Wanneer is het klaar:

Medio 2015

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

De beleidsnota Duurzaam Westerveld 2.0 is in uw vergadering van juli 2015 vastgesteld. Aan de beleidsnota is een uitvoeringsplan gekoppeld, welke leidend zal zijn voor de activiteiten op gebied van duurzaamheid in de komende jaren.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

#### **Wat doen we: Instellen duurzaamheidsfonds.**

Wat levert het op:

Geld op projecten te financieren.

Wanneer is het klaar:

Komende vier jaar opnemen in de begroting.

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

In de nota Duurzaam Westerveld 2.0 is opgenomen dat we in samenwerking met lokale ondernemers woningeigenaren willen stimuleren om hun woning energiezuiniger te maken. Hiervoor is een duurzaamheidsbon opgesteld. Inwoners die een tweede maatregel nemen om de woning energiezuiniger te maken, krijgen subsidie van 25% tot een maximum van € 500. Om dit te kunnen bekostigen heeft u voor de komende 4 jaar jaarlijks € 50.000 beschikbaar gesteld. Daarnaast heeft u in een eerder stadium een bedrag beschikbaar gesteld van € 46.000 voor zonnelingen. Dit geld is specifiek bedoeld ter ondersteuning van maatschappelijke instellingen.

## Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)

**Wat doen we: Actualiseren van de 'Notitie huishoudelijk afval' en de 'Notitie ontwikkeling afvalstoffenheffing'.**

### Wat levert het op:

Herziene notities voor deze collegeperiode. Daarnaast hernieuwde afspraken over deelname door de bevolking.

### Wanneer is het klaar:

Eind 2015

### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

De notitie 'Huishoudelijk afval 2.0' is gereed en wordt in het 4<sup>e</sup> kwartaal van 2015 ter besluitvorming aan u aangeboden. Ook de effecten op de afvalstoffenheffing wordt in de notitie inzichtelijk gemaakt.

## 1. Raadsbesluiten

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<b>Lasten</b>										
A. Startnotitie beleidsplan openbare verlichting	13.200									
Saldo	13.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Baten</b>										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

### A. Startnotitie beleidsplan openbare verlichting

Het 'Licht en Duisternisplan', het beleidsplan voor de openbare verlichting, is in 2010 vastgesteld voor de beleidsperiode 2011-2015. Dit jaar moet er dus een nieuw beleidsplan worden opgesteld. Binnen het samenwerkingsverband 'IJssel en Vecht regio Zwolle' zijn naast de gemeente Westerveld ook andere gemeenten (groep Raalte) bezig om voor de openbare verlichting een nieuw beleidsplan op te stellen. Onze gemeente sluit aan bij deze groep Raalte om een beleidsplan op te stellen. De kosten hiervoor zijn € 13.200.

## 2. Collegebesluiten

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<b>Lasten</b>										
a. Herinrichting Piet Soerplein Havelte	45.000									
b. Bijdrage Bijen & Zzo00 (cofinanciering)	10.000									
Saldo	55.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Baten</b>										
a. Herinrichting Piet Soerplein Havelte	45.000									
Saldo	45.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-

### a. Herinrichting Piet Soerplein Havelte

Door de herbestemming van de Rabobank in Havelte is het noodzakelijk om de 1<sup>e</sup> fase van de herinrichting van het Piet Soerplein in Havelte voor 1 september 2015 uit te voeren. Deze herinrichting is conform de al in 2014 aan u gepresenteerde oplossingsrichting. Voor de gehele herinrichting is in de voorziening groot onderhoud wegen al een bedrag gereserveerd. Dit was nog niet in de exploitatie verwerkt. Per saldo heeft het geen invloed op het resultaat.

### b. Bijdrage Bijen & Zzo00 (Cofinanciering)

De stichting Bijen & Zzo00 wil een duurzaam herstel van de bijen- en insectenpopulatie in Noord-Nederland. Dit wordt gerealiseerd door meer bijenvolken te plaatsen in de gemeente en een educatief programma te maken voor zowel inwoner, toerist als scholier. Daarnaast is het belangrijk de oppervlakte drachtplanten te vergroten, zodat er voldoende voedsel aanwezig is voor de bijen en andere nuttige insecten. Er wordt een beroep gedaan op de bestemmingsreserve co-financiering, waarbij ook een verzoek wordt gedaan bij de EDR voor subsidie. Deze co-financieringsbijdrage wordt alleen verstrekt als ook door de EDR gelden wordt verstrekt.



### 3. Autonome ontwikkelingen

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<b>Lasten</b>										
1. Uitwerking notitie huishoudelijk afval		38.150								
<b>Saldo</b>	-	38.150	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Baten</b>										
1. Uitwerking notitie huishoudelijk afval	286.400									
2. Subsidie Licht- en duisternisplan	-									
<b>Saldo</b>	286.400	-	-	-	-	-	-	-	-	-

#### 1. Uitwerking notitie huishoudelijk afval

De ramingen van lasten en baten van het product reiniging zijn op basis van een Notitie huishoudelijk afval 2.0, welke in het 4<sup>e</sup> kwartaal van 2015 ter bespreking aan uw raad wordt voorgelegd, geactualiseerd. Uit dit notitie blijkt onder andere dat door de invoering van de oranje container, waarmee plastics, drankkartons en blik (ook wel PMD genoemd) wordt ingezameld, de hoeveelheid restafval dat daarna resteert aanmerkelijk is afgenomen. Bij het opstellen en uitwerken van de plannen tot gescheiden inzameling van restafval, de invoering van de oranje container, waren de kosten en opbrengsten moeilijk in te schatten. De hoeveelheid restafval is in de eerste maanden van dit jaar flink gedaald, waardoor ook de kosten van het verwerken van het restafval fors lager zijn. Bovendien blijkt dat de hoeveelheid restafval dat bij het afvalbrengstation wordt aangeleverd een dalende trend vertoont wat ook weer bijdraagt aan lagere verwerkingskosten. Daarnaast zijn de inkomsten van het PMD ook aanmerkelijk hoger dan waar in de begroting rekening mee was gehouden. Daarentegen zijn we geconfronteerd met een door het Rijk ingevoerde verbrandingsbelasting op het restafval, waardoor er ook extra kosten zijn. Per saldo is er voor 2015 sprake van een besparing op het product reiniging van € 324.550. Dit bedrag zal in de reserve huishoudelijk afval worden gestort (programma 7). Door de lagere kosten en de hogere opbrengst voor het PMD en aanwending van de reserve kan de geraamde opbrengst reinigingsheffingen en het tarief voor de komende jaren worden verlaagd. In deze bestuursrapportage wordt alleen de besparing voor 2015 verwerkt. In de Programmabegroting 2016 zijn de wijzigingen in de ramingen voor 2016 en de volgende jaren verwerkt.

#### 2. Subsidie Licht- en duisternisplan

In het kader van de uitvoering van het Licht- en duisternisplan 2011-2020 is van de provincie Drenthe een subsidie ontvangen. Deze ontvangst komt in mindering op het krediet en omdat deze investering ten laste komt van de bestemmingsreserve is dit niet van invloed op het exploitatieresultaat. (7210410/43000)

### 4. Totaaloverzicht

Programma 2	Beheer openbare ruimte en milieu				
	Begroting 2015	Meerjarenramingen 2016 t/m 2019			
		2016	2017	2018	2019
<b>Lasten</b>					
Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019	25.255.006	10.768.877	9.861.285	9.996.562	10.915.245
- raadsbesluiten	13.200				
- collegebesluiten	55.000				
- autonome aanpassingen	-38.150				
<b>Stand 2e bestuursrapportage 2015</b>	<b>25.285.056</b>	<b>10.768.877</b>	<b>9.861.285</b>	<b>9.996.562</b>	<b>10.915.245</b>
<b>Baten</b>					
Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019	14.295.770	6.151.197	5.278.225	5.470.970	6.445.793
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten	45.000				
- autonome aanpassingen	286.400				
<b>Stand 2e bestuursrapportage 2015</b>	<b>14.627.170</b>	<b>6.151.197</b>	<b>5.278.225</b>	<b>5.470.970</b>	<b>6.445.793</b>
<b>SALDO programma 2</b>	<b>10.657.886</b>	<b>4.617.680</b>	<b>4.583.060</b>	<b>4.525.592</b>	<b>4.469.452</b>

**Sport (incl. gebouwen en sportvelden)**

**Doelen: Gevarieerd en betaalbaar aanbod sportvoorzieningen.**

*Wat gaan we daarvoor doen:*

Subsidierelatie met sportverenigingen in stand houden  
Onderzoek naar positie sporthallen

*Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage*

In de voorbereiding op een sportnota zijn de uitgangspunten en het beleidsproces met de raadscommissie Sociaal Domein besproken. Voorlopig is dit proces stilgezet. Wel gaat het college door met het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de sporthallen en de tarifiering van de binnensport.

**Planning: gereed 3<sup>e</sup> kwartaal 2016**

**Jeugdhulp**

**Doelen: Jongeren en kinderen groeien geestelijk en lichamelijk gezond en veilig op. Er is aandacht (binnen verschillende leefdomeinen) voor een gezonde leefstijl en voor een veilige omgeving.**

*Wat gaan we daarvoor doen:*

1. Integratie van de toegang CJG in een integrale toegang voor het gehele sociale domein (sociaal team)
2. De sportcombi's ondersteunen het onderwijs bij het geven van de bewegingslessen. Verbreding naar andere doelgroepen (zoals ouderen en mensen met een beperking. Nadrukkelijk de verbinding gelegd met thema's rond bewegen en een gezonde leefstijl

*Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage*

De toegangsfunctie voor jeugdhulp is onderdeel van het sociaal team. De inspanningen in 2015 zijn er op gericht de overgang van de jeugdhulp naar de gemeente goed te laten verlopen. Naar verwachting zal vanaf het vierde kwartaal verder ingezet worden op de beweging van eerste- en tweedelijnszorg naar het voorliggend veld (de omgeving van het kind en het gezin, zoals school en verenigingen).

De notitie Bewegen en gezondheid 2015-2017 is eind juni 2015 door de raad vastgesteld. De notitie heeft als doel een gezonde leefstijl voor alle inwoners. Specifiek zetten we in op inwoners, die minder zelfredzaam zijn: stimuleren van het sociale netwerk rondom hen, zodat de kwetsbaarheid wordt verminderd. Voor de periode medio 2015 tot eind 2017 worden twee programma's uitgewerkt: Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) en de kernenaanpak GIDS (Gezond In De Stad *en platteland*). Bij de kernenaanpak GIDS wordt op het niveau van de vier kernen van Westerveld - Diever, Dwingelloo, Havelte en Vledder- speciale activiteiten voor de doelgroepen ontwikkeld in samenwerking met de inwoners, verenigingen en organisaties van de dorpen en betrokken professionals van welzijn en zorg. Beweegcoaches en (op termijn) cultuurcoach leiden deze programma's.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Afstemming met schoolbesturen n.a.v. lokale/landelijke ontwikkelingen**

Wat levert het op:

Behoud van kwalitatief en bereikbaar onderwijs

Wanneer is het klaar:

Doorlopend

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

We voeren periodiek overleg met beide schoolbesturen, met erkenning van ieders rol en verantwoordelijkheid.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Bouwen van een Brede School**

Wat levert het op:

Opening Brede School in Dwingeloo per schooljaar 2016-2017

Wanneer is het klaar:

2016

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

- Het bestemmingsplan heeft de wijzigingsprocedure doorlopen en is vastgesteld;
- Het aanbestedingstraject heeft begin 2015 plaatsgevonden;
- In april 2015 is begonnen met de voorzieningen aan het (school)terrein en de omgeving.
- In juni 2015 is gestart met de fysieke voorbereiding voor het gebouw zelf, met behulp van alle peuters en leerlingen in en rond het dorp.

**Planning:**

- Realisatie en oplevering zal vóór het schooljaar 2016-2017 een feit zijn.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Stad en Esch**

Wat levert het op:

Behoud voortgezet onderwijs in een vernieuwd schoolgebouw

Wanneer is het klaar:

2017

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

De verbouwings- en moderniseringswerkzaamheden zijn begonnen.

Planning is om de renovatie voor volgend schooljaar gereed te hebben (zie ook programma 5: Dingspilhuus)

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Zorgdragen voor jeugdhulp**

Wat levert het op:

Preventie, zorg en hulp voor (kwetsbare) kinderen en hun ouders.

Wanneer is het klaar:

2014-2016

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Zie onder jeugdhulp

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Sport en bewegen stimuleren en faciliteren**

Wat levert het op:

Een gezonde levensstijl van onze inwoners door beweging en sport.

Wanneer is het klaar:

2<sup>e</sup> en 3<sup>e</sup> kwartaal 2015

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Zie onder jeugdhulp: Notitie bewegen en gezondheid

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Schoolzwemmen invoeren**

Wat levert het op:

Stimuleren bewegen van kinderen en zwemveiligheid.

Wanneer is het klaar:

1<sup>e</sup> kwartaal 2015

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Het schoolzwemmen is in de periode mei – september 2015 uitgevoerd voor alle scholen (totaal 33 groepen).

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Onderzoek naar toekomstige exploitatievorm sporthallen in Dwingeloo en Vledder.**

Wat levert het op:

Sporthallen in Dwingeloo en Vledder blijven.

Wanneer is het klaar:

4<sup>e</sup> kwartaal 2015/begin 2016

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Zie hiervoor onder sport.

## 2. Collegebesluiten

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<b>Lasten</b>										
a. Exploitatie Dingspilhuus 2016			12.111							
b. Septembercirculaire - Integratieuitkering Jeugdzorg		19.782								
Saldo	-	19.782	12.111	-	-	-	-	-	-	-
<b>Baten</b>										
a. Exploitatie Dingspilhuus 2016			10.000							
Saldo	-	-	10.000	-	-	-	-	-	-	-

### a. Exploitatie Dingspilhuus 2016

Vanuit het stichtingsbestuur is een plan van aanpak neergelegd waarin alle huidige gebruikers zich kunnen vinden. De betrokken architect heeft een schetsontwerp gemaakt. In de projectgroep is gekozen om 3 scenario's uit te werken, met als doel alle scenario's te hebben onderzocht voordat een definitieve keuze wordt gemaakt. De projectgroep vindt dat deze afweging zorgvuldig moet worden onderzocht. Dit heeft gevolgen voor de planning en daardoor ook financiële gevolgen. De planning is nu dat pas in de 2<sup>e</sup> helft van 2016 kan worden begonnen met de (ver)bouw van het Dingspilhuus. In de begroting 2016 is hier geen rekening mee gehouden, dus verzoeken wij u hierbij om voor de eerste helft van 2016 een exploitatiebudget beschikbaar te stellen van bijna € 25.000. Dit bedrag kan worden gedekt uit het uitvoeringsbudget Dingspilhuus, maar doordat dit in programma 5 staat, vindt er een verschuiving tussen de programma's plaats.

### b. Septembercirculaire – Integratieuitkering Jeugdzorg

Omdat gemeenten hebben laten weten behoefte te hebben aan meer stabiliteit in de uitkeringen uit het gemeentefonds, heeft het ministerie besloten om de maatstafmodellen voor o.a. de Jeugdzorg voor 2016 niet te actualiseren. Er heeft nog wel een correctie voor 2015 plaatsgevonden. Conform bestaand beleid wordt deze mutatie "doorvertaald" naar het budget dat voor de uitvoering beschikbaar is.

## 3. Autonome ontwikkelingen

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<b>Lasten</b>										
1. Bewegcoaches (overhevelen)		15.000	15.000							
2. Groot onderhoud De Spronk (voorziening)		8.300	8.300							
3. Projectbudget Brede School Dwingeloo (overhevelen)		30.000	30.000							
Saldo	-	53.300	53.300	-	-	-	-	-	-	-
<b>Baten</b>										
2. Groot onderhoud De Spronk (voorziening)		8.300	8.300							
Saldo	-	8.300	8.300	-	-	-	-	-	-	-

### 1. Beweegcoaches (overhevelen)

In de notitie Bewegen en Gezondheid, die uw raad in juni 2015 heeft vastgesteld, worden incidentele inkomsten en tijdelijke overschotten over 2015 gemeld. Het overschot van 2015 is € 15.000 en zal in 2016, conform de notitie, worden ingezet voor de uitvoering van de notitie Bewegen en Gezondheid. (6530304/34000)

### 3. Projectbudget Brede School Dwingeloo (overhevelen)

Voor de bouw van de Brede School Dwingeloo is voor 2015 € 45.000 beschikbaar gesteld voor de kosten die niet direct gekoppeld zijn aan de bouw. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld advieskosten op financieel vlak (o.a. BTW), publiciteit, voorlichting (bijv. nieuwsbrieven), feestelijkheden (hoogste punt, opening, etc.). We verwachten dat een groot deel van het budget in 2016 zal worden benut in plaats van in 2015. Wij stellen daarom voor om € 30.000 over te hevelen naar 2016. (6530106/34000)

#### 4. Totaaloverzicht

Programma 3

Onderwijs, sport en jeugdzorg

	Begroting 2015	Meerjarenramingen 2016 t/m 2019			
		2016	2017	2018	2019
<b>Lasten</b>					
<b>Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019</b>	8.197.217	8.231.392	6.554.210	6.644.253	6.606.159
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten	-19.782	12.111			
- autonome aanpassingen	-53.300	53.300			
<b>Stand 2e bestuursrapportage 2015</b>	<b>8.124.135</b>	<b>8.296.803</b>	<b>6.554.210</b>	<b>6.644.253</b>	<b>6.606.159</b>
<b>Baten</b>					
<b>Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019</b>	695.153	230.290	202.564	263.932	222.511
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten		10.000			
- autonome aanpassingen	-8.300	8.300			
<b>Stand 2e bestuursrapportage 2015</b>	<b>686.853</b>	<b>248.590</b>	<b>202.564</b>	<b>263.932</b>	<b>222.511</b>
<b>SALDO programma 3</b>	<b>7.437.282</b>	<b>8.048.213</b>	<b>6.351.646</b>	<b>6.380.321</b>	<b>6.383.648</b>

### Lokale economie

**Doel: Waar mogelijk faciliteren in het behoud en de uitbreiding van bedrijvigheid en werkgelegenheid**

#### Wat gaan we daarvoor doen:

Uitvoering geven aan de beleidsnota en het uitvoeringsprogramma lokale economie, waaronder:

- Het organiseren van netwerkbijeenkomsten en beurzen
- Openbedrijvendagen, bedrijfsbezoeken
- Versterken van de samenwerking binnen de regio Zwolle

#### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

- De voorbereidingen voor de Ondernemersfair, die gehouden wordt op zaterdag 7 november, zijn in volle gang.
- Het cluster vrijetijdseconomie van de regio Zwolle is opgestart en in september is de tweede bijeenkomst gepland.
- De clustertrekker Agro en Food van de regio Zwolle komt langs bij de bestuurlijke vergadering LTO Westerveld voor kennismaking en verdere vormgeving van de samenwerking.
- De bedrijfsbezoeken liggen op koers.
- Het programma Lokale Economie is in november gereed.
- De samenwerking met de gemeenten in Zuidwest Drenthe is geïntensiveerd vanwege de aanvraag voor het LEADER project. Op projectmatige wijze wordt al samengewerkt aan toeristische productontwikkeling (E-book Drentse Hoofdvaart)

#### Kengetallen/indicatoren

- Het subsidiebedrag dat door organisaties en vereniging uit onze gemeente wordt ontvangen via de EDR.
  - 2014: € 0
- Inzet en gebruik Regio Zwolle op de thema's:
  - In 2013 is Westerveld lid geworden van de Regio Zwolle. Vanwege de opstart en ambtelijke capaciteit is de inzet en het gebruik nihil geweest.
  - Vanaf 2014 is de samenwerking opgepakt. Het cluster Vrijetijdseconomie waar Westerveld bij aangesloten is komt niet goed van de grond doordat de verantwoordelijke gemeente onvoldoende ambtelijke capaciteit heeft.
  - In 2015 gaat het trekkerschap van het cluster Vrijetijdseconomie weer naar een andere gemeente en begint het cluster te lopen. Dit betekent ook inzet voor Westerveld.
  - Ook hebben we in 2015 besloten te kijken wat het cluster Agro en Food voor Westerveld en de agrarische sector kan brengen. Momenteel zitten we nog in de verkennende fase.
  - Voor het cluster Health and Care geldt dat na verkennende gesprekken, dit cluster niet direct aansluit bij Westerveld.

### Toerisme en Recreatie

**Doel: De bestedingen binnen de sector vrijetijdseconomie stimuleren in een opgaande lijn**

#### Wat gaan we daarvoor doen:

Uitvoering geven aan het Regio promotieplan en daarmee Het nationale park van Drenthe beter positioneren als toeristische bestemming

- Optimaal inzetten van het toeristisch investeringsfonds
- Deelnemen aan het LEADER plus programma 2015 -2021
- Stimuleren van meerdaagse evenementen, door uitvoering te geven aan het evenementenbeleid.

#### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

- Er is één aanvraag voor een 5 daags evenement gehonoreerd. Er is nog een resterend bedrag over van € 7.500 voor meerdaagse evenementen. Via een brief en berichtgeving in

- de krant wordt nog extra aandacht besteed aan de nieuwe regeling.
- Voor het Europese subsidieprogramma LEADER is door de gemeente voor 2015 tot 2021 (voor 7 jaar) € 100.000 beschikbaar gesteld. Dit geld is evenredig verdeeld over deze jaren. Echter het strategisch uitvoeringsplan is door het landelijk comité nog niet goedgekeurd, waardoor het subsidieprogramma LEADER nog niet kan starten. Wanneer deze goedkeuring zal plaatsvinden is onbekend. Er is een schatting dat dit nog plaatsvindt in 2015, maar het is ook goed mogelijk dat het 2016 wordt. Daarmee verschuift de LEADER periode van 7 jaar naar 2016 – 2022 en zal het beschikbare budget van 2015 overgeheveld moeten worden naar 2016, zodat het totaalbudget van € 100.000 overeind blijft.
- De uitvoering van het regio-promotieplan gebeurt door de Stichting Toeristische Promotie Westerveld. In 2015 is ingezet op Sporen langs het verleden en Het grootste en groenste sportpark van Nederland (herfstvakantie 2015). Voor het meerdaagse evenement 'Sporen langs het verleden' is een subsidiebijdrage van € 7.500 verleend.

#### Kengetallen/indicatoren

- a. In het verleden betaalden de ondernemers een lidmaatschapsbijdrage voor de TIP kantoren van € 75,00 per jaar. De betalende ondernemers werden donateurs genoemd.
- b. Met de oprichting van de Stichting Toeristische Promotie Westerveld en de uitvoering van het regio-promotieplan moest de Stichting op zoek naar een nieuw verdienmodel omdat de raad € 50.000 beschikbaar gesteld onder de voorwaarde dat het bedrijfsleven ook zou participeren. Ondernemers (ambassadeurs) kunnen pakketten afnemen, waarin een aantal diensten worden aangeboden. De pakketten variëren van € 50,- tot € 900,- per jaar. In de praktijk blijkt dat lang niet iedere ondernemer meedoet. We hebben te maken met zgn. 'free-riders', ondernemers die wel profiteren van het toerisme maar niet bijdragen. Ook de recessie is van invloed geweest op de deelname en hoogte van de bijdrage. Het gezamenlijk belang (toerisme is goed voor de leefbaarheid en economie in de dorpen) wordt niet altijd onderkend. Er zijn ondernemers die de afweging maken wat ze ervoor terug krijgen. Deze keuze blijkt dus in de praktijk wel kwetsbaar. We kunnen het niet afdwingen dat ondernemers gaan betalen. Om die reden zijn we aan het verkennen of we tot invoering van een ondernemersfonds kunnen overgaan.

Ad a. Aantal betalende 'donateurs' in 2013 (lid van de Tourist Info Westerveld):  
274 donateurs; opbrengst € 20.550.

Ad b. Aantal betalende 'ambassadeurs' (lid van de Tourist Info Westerveld/Het nationale park van Drenthe):  
in 2014: 211 ambassadeurs; opbrengst ca. € 35.000  
in 2015 (september): 224 ambassadeurs; opbrengst € 36.175.

#### **Participatie, inkomensvoorziening en arbeidsmarktbeïnvloeding**

**Doel: 5% van de inwoners met een uitkering/voorziening van de gemeente vindt werk bij een reguliere werkgever (detachering, loonkostensubsidie, begeleid werken).**

#### Wat gaan we daarvoor doen:

- c. Vanuit een inhoudelijke- en samenhangende visie, beleids- en implementatieplannen integraal ontwikkelen voor drie decentralisaties in het sociaal domein en specifiek voor de invoering van de Participatiewet;
- d. Afhankelijk van het vastgestelde beleidskaders de uitvoeringsorganisaties heroverwegen en herstructureren;
- e. Financiële en dienstverleningsconsequenties inzichtelijk maken;
- f. Bovenstaande integrale beleidsontwikkeling zal zoveel mogelijk in samenwerking met de regio gemeenten ontwikkeld worden.

#### Stand 2<sup>o</sup> bestuursrapportage

De veranderingen in de Wsw en de invoering van de Participatiewet leiden tot de vraag wat hiervan de financiële en organisatorische consequenties. Daarbij is een belangrijke vraag of en hoe de infrastructuur van Reestmond benut kan worden voor de wettelijke taken van de gemeenten en op welke wijze de taken van de Wsw-uitvoering in de toekomst worden vormgegeven.

Hier toe heeft het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Reestmond een onderzoek laten uitvoeren naar de huidige en toekomstige uitvoering van de Sociale



werkvoorziening in relatie tot de komst van de Participatiewet ("het Iroko-onderzoek"). De verwachting is dat de uitkomsten van het onderzoek in et vierde kwartaal bekend zijn

De IGSD s-w heeft een concept plan van aanpak Vertrouwen, ondernemen en verbinden ontwikkeld. Dit plan heeft de ambitie om het aantal Wwb gerechtigden te verminderen en aantal cliënten in profiel 4 terug te dringen. De verwachting is dat dit plan in het 4<sup>e</sup> kwartaal gepresenteerd zal worden. Om het ambitie niveau te bereiken zal een incidentele verhoging van de apparaatskosten gevraagd worden.

Kengetallen/indicatoren

Aantal Wwb-ers die bij een reguliere werkgever een baan heeft gekregen, 2014: 14

Aantal Wsw-ers gedetacheerd (Reestmond breed), ultimo 2015: 160

**Doel: De vaardigheden van inwoners met een uitkering/voorziening van de gemeente dusdanig vergroten dat hij/zij uitkomt op de persoonlijk hoogst mogelijke vorm van arbeids- en/of maatschappelijke participatie.**

Wat gaan we daarvoor doen:

In de afspraken met IGSD s-w en Reestmond in de resultaatsverplichting opnemen:

- Inzetten op regulier werk en als dat niet mogelijk is vrijwilligerswerk of scholing;
- In samenwerking met de andere deelnemende gemeenten, de uitvoeringsorganisaties en de partners in de regio de beweging van binnen naar buiten doorzetten;
- Bijsturen en monitoren aan de hand van vastgesteld beleid in het kader van het sociaal domein.

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Begin 2015 is gestart met de methodiek Workfast. Deze methodiek zet in op extra contact met cliënten die in staat worden geacht te participeren op de reguliere arbeidsmarkt. De eerste resultaten zijn goed. In het eerste kwartaal heeft dit geleid tot een uitstroom van 23.

Kengetallen/indicatoren

De apparaatskosten van de IGSD s-w 2013 € 900.375 (245 gewogen cliënten).

**Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Onder regie van de beleidsmedewerker recreatie/toerisme/economie in gesprek gaan met bedrijven om te komen tot innovaties.**

Wat levert het op:

- Inzicht in knelpunten bij bedrijven waar het gaat om regelgeving
- Het stimuleert bedrijven om tot innovaties te komen

Wanneer is het klaar:

Dit is een stimuleringstraject dat gedurende een proefperiode wordt uitgevoerd waarna evaluatie volgt.

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

- Deze zomer is gestart met een inventarisatieronde langs een aantal campings/vakantieparken. Hieruit blijkt dat er veel onduidelijkheden zijn rondom de ruimtelijke (on)mogelijkheden. Dit najaar volgt daarom een bijeenkomst voor de sector, waarin informatie wordt verstrekt over RO (on)mogelijkheden. Verder is gebleken dat er veel bedrijven zijn met hetzelfde aanbod en dat dit aanbod niet aansluit bij de wensen van de markt. Wij adviseren die bedrijven om de hulp in te schakelen van het Recreatie Expertteam. Dit team, bestaande uit diverse deskundigen uit de verblijfsrecreatieve sector, geeft bedrijven advies om hun 'koers'/beleid' bij te stellen. Ondernemers betalen hiervoor een bijdrage. Na dit adviestraject krijgen de bedrijven gedurende een jaar de ondersteuning van een coach die hen begeleidt bij het realiseren van de plannen. Uit de inventarisatie is gebleken dat ondernemers niet goed op de hoogte zijn van de verschillende regelingen waar ze gebruik van kunnen maken. Dit jaar wordt het geld voor 'externe inhuur' niet geheel ingezet. Om die reden wordt € 15.000 doorgeschoven naar 2016.
- Ondernemers worden gestimuleerd om plannen te ontwikkelen voor het LEADER programma. Vanuit dit programma komen financiën beschikbaar voor kwaliteitsverbeteringen en samenwerking in de toeristisch recreatieve sector.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we:** Instellen van een ondernemersfonds en onderzoeken in hoeverre bedrijven die voordeel hebben bij recreanten/bezoekers dit fonds kunnen voeden.

Wat levert het op:

Inzicht in de mogelijkheden hiertoe.

Wanneer is het klaar:

4<sup>e</sup> kwartaal 2015.

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

- Er is een eerste informatieavond gehouden voor een groep ondernemers om inzicht te geven in de mogelijkheden van een ondernemersfonds. Een tweede bijeenkomst staat gepland. De gemeente heeft hierbij een stimulerende en faciliterende rol. Uiteindelijk zijn de ondernemers zelf aan zet om draagvlak te creëren voor het oprichten van een ondernemersfonds.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we:** Doorgaan met het organiseren van bijeenkomsten van ondernemers.

Wat levert het op:

Onderlinge contacten en mogelijk nieuwe en vernieuwende bedrijvigheid.

Wanneer is het klaar:

Gedurende de hele collegeperiode.

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

- er zijn diverse bedrijfsbezoeken afgelegd, waarin ondernemers worden gewezen op de mogelijkheden van Kennispoort. Twee keer per jaar vindt overleg plaats met de Ondernemerskoepel. Jaarlijks worden de ondernemersverenigingen bezocht om informatie uit te wisselen. Nieuwe bedrijven worden gefaciliteerd.
- Samen met ondernemers wordt dit najaar een ondernemersfair georganiseerd.
- De gemeente heeft deelgenomen aan het Koopstromenonderzoek. Dit najaar worden de resultaten gepresenteerd.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we:** Deelname aan EDR evalueren.

Wat levert het op:

Inzicht in de bijdrage aan economie van Westerveld.

Wanneer is het klaar:

3<sup>e</sup> kwartaal 2015

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

De evaluatie over onze bijdrage aan de EDR is in concept gereed, deze zal in het 3<sup>e</sup> kwartaal aangeboden worden.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Stimuleren aanleg glasvezelnet in de hele gemeente Westerveld.**

Wat levert het op:

Snel internet in de hele gemeente.

Wanneer is het klaar:

Medio 2015 verwachten we zicht te hebben op aanleg.

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Het traject is opgestart. De Stichting Westerveld op glas heeft het overgenomen. De rol van de gemeente is adviserend en blijven actief aangehaakt bij de ontwikkelingen.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: In overleg met dorpen onderzoeken op welke wijze informatieborden met een activiteitenkalender geplaatst kunnen worden.**

Wat levert het op:

Zichtbaar informatie voor bezoekers/inwoners die uitnodigen tot langer verblijf dan wel deelname aan activiteiten.

Wanneer is het klaar:

Overleg met dorpen/onderzoek kosten en vinden financiering. 2015-2016

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

De Stichting Ondernemend Westerveld heeft hiertoe het initiatief genomen. De borden zijn m.b.v. een subsidiebijdrage van de gemeente aangeschaft. Gemeente heeft een faciliterende rol gehad. De borden worden dit najaar geplaatst.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Deelname Regio Zwolle, organiseren bijeenkomsten in samenwerking met Kennispoort.**

Wat levert het op:

Nieuwe ideeën voor innovaties van/door bedrijven.

Wanneer is het klaar:

2015 en verder.

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

In samenwerking met Kennispoort regio Zwolle is een bijeenkomst georganiseerd voor ondernemers met als thema 'ondernemen in de toekomst'. Een tweede bijeenkomst staat gepland voor het najaar.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Samenwerking SSZWM (Steenwijkerland, Staphorst, Zwartewaterland, Westerveld en Meppel).**

Wat levert het op:

Werkgeversdienstverlening.

Wanneer is het klaar:

4<sup>e</sup> kwartaal 2015

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

In de sub-regio wordt in het kader van de werkgeversdienstverlening samengewerkt. De samenwerking is nu nog gebaseerd op een wekelijkse afstemmingsmoment, een gezamenlijke arbeidsmarkt agenda, op elkaar afgestemde instrumenten en gezamenlijke doelen. In iedere gemeente is nog een eigen uitvoerend team. Een volgende stap in dit traject zal een verdere intensivering van de samenwerking moeten zijn.

### Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)

**Wat doen we: Convenanten sluiten met de lokale ondernemers.**

Wat levert het op:

Werk voor doelgroep Participatiewet.

Wanneer is het klaar:

2015-2016

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

In mei 2015 is een ondernemersbijeenkomst georganiseerd in onze gemeente om ondernemers te stimuleren een bijdrage te leveren aan het creëren van werkgelegenheid voor mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Daarnaast wordt dit item in de werkbezoeken bij ondernemers onder de aandacht gebracht. Dit zijn eerste stappen om te zijner tijd mogelijk te komen tot convenanten.

### Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)

**Wat doen we: Inkoopbeleid en HRM aanpassen**

Wat levert het op:

Werk voor de doelgroep Participatiewet.

Wanneer is het klaar:

4<sup>e</sup> kwartaal 2015

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Het inkoopbeleid van de gemeenten Meppel en Westerveld wordt op elkaar afgestemd. De eerste stappen zijn hiervoor gezet. Social return on investment (SROI) is hierin een onderdeel. Daarnaast is vanuit het regionaal werkbedrijf Zwolle een werkgroep actief die de opdracht heeft de mogelijkheden voor regionale en een meer praktische SROI uit te werken.

### Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)

**Wat doen we: Onderzoek SSZWM.**

Wat levert het op:

Mogelijke samenwerking Participatiewet.

Wanneer is het klaar:

2015-2016

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

De voorbereidingen voor een haalbaarheidsonderzoek voor een optimale en gezamenlijke uitvoering van de Participatiewet samen met de SSWZM gemeenten zijn gestart. Dit heeft nog niet tot concrete resultaten geleid.

## 2. Collegebesluiten

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<u>Lasten</u>										
a. Lidmaatschap Bedrijvensociëteit A37	1.300		1.300		1.300		1.300		1.300	
b. Septembercirculaire - Integratieuitkering Participatie			16.720		22.663		29.273		29.003	
Saldo	1.300	-	18.020	-	23.963	-	30.573	-	30.303	-
<u>Baten</u>										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

b Septembercirculaire – Integratieuitkering Participatie

In de septembercirculaire is door het ministerie de laatste actualisatie van de maatstafgegevens voor de uitkering voor 2016 en volgende jaren verwerkt. Conform bestaand beleid worden de mutaties op de door het Rijk doorgevoerde budgetten “doorvertaald” naar de budgetten die voor

de uitvoering van de taken beschikbaar zijn. Voor participatie betekent dit een verhoging van het budget van € 16.000 in 2016 oplopend naar € 29.000 in 2019.

### 3. Autonome ontwikkelingen

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<b>Lasten</b>												
1. Regio promotieplan (overhevelen)		7.500	7.500									
2. Collegeprogramma gesprekken met bedrijven (overhevelen)		15.000	15.000									
3. Toeristisch investeringsfonds (bestemmingsreserve)			50.000	50.000								
4. Archeologie Toegangspoort (overheveling)		50.000	50.000	50.000	3.500		3.450		3.400		3.350	
5. IGSD: apparaatskosten	138.750											
6. IGSD: uitkeringen	160.900											
7. Bijdrage Reestmond			158.000		183.000		251.000		240.000		240.000	
7. LEADER												
<b>Saldo</b>	<b>299.650</b>	<b>72.500</b>	<b>280.500</b>	<b>50.000</b>	<b>186.500</b>	<b>-</b>	<b>254.450</b>	<b>-</b>	<b>243.400</b>	<b>-</b>	<b>243.350</b>	<b>-</b>
<b>Baten</b>												
5. IGSD: terugvordering en gebundelde uitkering	93.655											
<b>Saldo</b>	<b>93.655</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

#### 2 Collegeprogramma gesprekken met bedrijven (overhevelen)

In het uitvoeringsprogramma van het College is € 20.000 geraamd voor de inhuur van personeel om met bedrijven in gesprek te gaan om te komen tot innovaties. Naar verwachting gaan we dit bedrag dit jaar niet volledig besteden. Afgelopen periode zijn verschillende gesprekken gevoerd met eigenaren van recreatiebedrijven om inzicht te krijgen in de kansen en bedreigingen van de vrijetijdsector. Dit hebben we binnen de regulieren uren opgepakt. Dit najaar volgt er nog een bijeenkomst met de sector over de ruimtelijke- en ondersteuningsmogelijkheden voor bedrijven om de kwaliteit van het bedrijf te upgraden, waarbij we externe ondersteuning vragen. Volgend jaar wordt dit onderdeel verder uitgewerkt en opgepakt. Om daarvoor voldoende budget beschikbaar te hebben verzoeken wij u om het resterende bedrag van € 15.000 over te hevelen naar 2016. (6540202/30005)

#### 3 Toeristisch investeringsfonds

Bij de behandeling van de Perspectiefnota in 2013 heeft uw raad besloten éénmalig een bedrag van € 200.000, bestemd voor de jaren 2014 t/m 2017, in het toeristisch investeringsfonds te storten. In de 2<sup>e</sup> Bestuursrapportage 2014 is hiervoor een reserve toeristisch investeringsfonds ingesteld, waaruit voor genoemde jaren gemiddeld € 50.000 kan worden onttrokken. In de jaarrekening 2015 zullen wij verantwoording afleggen over het gebruik van het budget voor 2015 en een eventueel resterend budget zal dan teruggestort worden in de reserve. Voorgesteld wordt om ook voor 2016 een bedrag van € 50.000 aan de reserve te onttrekken en dit bedrag beschikbaar te stellen om noodzakelijke uitgaven te kunnen bekostigen. Deze mutatie heeft geen invloed op het exploitatieresultaat. (6540203/42003)

#### 4 Archeologie Toegangspoort (overheveling)

De realisatie van het informatiecentrum op de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld staat op het programma voor 2016. Voor het archeologische deel (educatie en voorlichting) is in 2014 al een budget beschikbaar gesteld van € 50.000 welk bedrag is overgeheveld naar 2015. Verzocht wordt om dit budget nogmaals over te hevelen naar 2016 en dit budget toe te voegen aan het krediet voor het project Havelterberg Hoofdpoot. Door toevoeging aan het krediet ontstaat er in 2016 eenmalig een financieel voordeel van € 50.000 waarna er vanaf 2017 jaarlijkse kapitaallasten terug komen (2017: € 3.500) (654101/34000-7560006/33000)

#### 5 IGSD

Uit de managementrapportage van de IGSD blijkt dat het aantal uitkeringsgerechtigden de afgelopen maanden is gestegen. Dit betekent dat het geraamde budget voor 2015 voor de uitkeringen niet toereikend zal zijn. Deze wordt daarom bijgesteld met € 160.900. Het bedrag dat via terugvordering en verhaal als bate geraamd is, kan met € 20.000 worden verhoogd. Het budget dat door het Rijk in het kader van de Gebundelde uitkering beschikbaar is gesteld, stijgt daarentegen, inclusief de te verwachten vangnetuitkering, met € 73.655. Voorts blijkt uit de managementrapportage van de IGSD dat de opgelegde taakstelling van € 435.000 net als voorgaande jaren ook in 2015 niet gerealiseerd kan worden. Daarnaast is het flexibele budget dat in de begroting van de IGSD zit waarschijnlijk onvoldoende, naar verwachting wordt dit overschreden met € 120.000. Als oorzaken hiervoor worden genoemd: vervanging wegens langdurige ziekte, secretariële ondersteuning van het management, inzet van een senior voor de implementatie van de participatiewet, uitbreiding van de formatie bij de uitkeringenadministratie en op de financiële administratie. Vorenstaande betekent dat 25% van het totaal extra benodigde budget van € 555.000 voor apparaatskosten, zijnde een bedrag van € 138.750 voor rekening van onze gemeente komt. In een eerste begrotingswijziging 2016 van de IGSD, die binnenkort aan

uw raad zal worden voorgelegd, wordt een plan van aanpak en een voorstel gedaan om meer grip te krijgen op de stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden en de apparaatskosten.

6 Reestmond

In de Programmabegroting 2016 hebben wij de bijgestelde begroting 2016 van Reestmond verwerkt. Op grond van deze begroting wordt onze jaarlijkse bijdrage aan Reestmond lager. In tegenstelling tot eerdere verwachtingen is die bijgestelde begroting nog niet door het bestuur van Reestmond vastgesteld. Om die reden wordt de lagere verwachte bijdrage nu weer gecorrigeerd. (6540601/42034)

7 LEADER

Voor het Europese subsidieprogramma LEADER is door de gemeente voor 2015 tot 2022 (voor 7 jaar) via de 1<sup>e</sup> bestuursrapportage in totaal € 100.000 beschikbaar gesteld. Dit geld is evenredig verdeeld over de jaren (€ 14.286 per jaar) en wordt gedekt uit de reserve co-financieringsfonds. Echter het strategisch uitvoeringsplan is door het landelijk comité nog niet goedgekeurd, waardoor het subsidieprogramma LEADER nog niet kan starten. Wanneer deze goedkeuring zal plaatsvinden is onbekend. Er is een schatting dat dit nog plaatsvindt in 2015, maar het is ook goed mogelijk dat het 2016 wordt. Daarmee verschuift de LEADER periode van 7 jaar naar 2016 – 2023 en zal het beschikbare budget van 2015 overgeheveld moeten worden naar 2016, zodat het totaalbudget van € 100.000 overeind blijft. Als bij het opstellen van de jaarrekening 2015 blijkt dat het uitvoeringsplan niet in 2015 is goedgekeurd en er in 2015 geen uitgaven zijn gedaan, zal het budget van € 14.286 terug worden gestort in de reserve co-financieringsfonds voor latere jaren.

#### 4 Totaaloverzicht

Programma 4	Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk & inkomen				
	Begroting 2015	Meerjarenramingen 2016 t/m 2019			
	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Lasten</b>					
Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019	10.259.685	10.259.682	9.778.086	9.599.392	9.459.896
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten	1.300	18.020	23.963	30.573	30.303
- autonome aanpassingen	227.150	230.500	186.500	254.450	243.400
<b>Stand 2e bestuursrapportage 2015</b>	<b>10.488.135</b>	<b>10.508.202</b>	<b>9.988.549</b>	<b>9.884.415</b>	<b>9.733.599</b>
<b>Baten</b>					
Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019	3.676.815	3.587.680	3.582.694	3.587.680	3.587.680
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten					
- autonome aanpassingen	93.655				
<b>Stand 2e bestuursrapportage 2015</b>	<b>3.770.470</b>	<b>3.587.680</b>	<b>3.582.694</b>	<b>3.587.680</b>	<b>3.587.680</b>
<b>SALDO programma 4</b>	<b>6.717.665</b>	<b>6.920.522</b>	<b>6.405.855</b>	<b>6.296.735</b>	<b>6.145.919</b>

**Zorgbeleid (Wmo incl. transitie AWBZ)**

**Doelen:**

- Alle inwoners kunnen meedoen in de samenleving.
- Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen.

**Wat gaan we daarvoor doen:**

We werken aan preventie, versterken voorliggend veld, algemene voorzieningen en waar nodig maatwerk.

Ontmoeting en zinvolle dagbesteding zijn onderdelen van dit beleid.

Versterken van leefbaarheid en zelfwerkzaamheid in de dorpen door het bevorderen van maatschappelijke voorzieningen.

In de rol van opdrachtgever en regisseur een integrale en samenhangende aanpak van zorg en ondersteuning wordt gerealiseerd door professionals en vrijwilligers.

**Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage**

Bovenstaand proces kent een langere termijn planning. Het afgelopen jaar is prioriteit gegeven aan het inregelen van de transities van de drie decentralisatie. Eind 2015 en 2016 zal prioriteit worden gegeven aan preventie, het ontwikkelen van algemene voorzieningen en het versterken van het voorliggend veld ofwel de laagdrempelige en vrij toegankelijke ondersteuning.

**Sociaal cultureel werk (excl. peuterspeelzalen)**

**Doel: Het zelfstandig blijven wonen van kwetsbare burgers bevorderen door het versterken van het zelfregelend vermogen van de burger en het betrekken van de sociale omgeving bij de ondersteuning**

**Wat gaan we daarvoor doen:**

In 2014 is de subsidieopdracht aan het welzijnswerk geactualiseerd in voorbereiding op de veranderingen in het sociaal domein. Dit betekent dat de opdracht in het teken staat van welzijn nieuwe stijl, het versterken van de eigen kracht van mensen en het vergroten van de zelfredzaamheid. Daarnaast worden accenten gelegd op lichte interventies via school maatschappelijk werk, algemeen maatschappelijk werk, preventieprogramma's, activiteiten ouderenwerk etc.

Met het oog op de veranderingen in het sociaal domein zal de opdracht aan het welzijnswerk voortdurend meebewegen met die veranderingen.

**Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage**

Het BCF-contract 2015 is opgesteld conform onze doelstelling. De inzet is om in de kwartaalrapportages te komen tot het meer SMART formuleren van de te behalen resultaten. Dit is een groeiproces waarbij de verwachting is dat hiervan de eerste resultaten in 2016 zichtbaar zijn.

**Vreemdelingenbeleid**

**Doel: Het voldoen aan de wettelijke jaarlijkse taakstelling huisvesting statushouders door jaarlijks ca. 12 personen te huisvesten.**

**Wat gaan we daarvoor doen:**

De gemeente Westerveld is jaarlijks wettelijk verplicht ca. 12 personen met een vluchtelingenstatus te huisvesten. Momenteel lukt het om deze taakstelling in te vullen in samenwerking met Actium.

Voor 2015 zal naar verwachting de taakstelling flink stijgen als gevolg van de grotere toestroom van vluchtelingen.

Onderzocht wordt hoe deze mogelijk grotere taakstelling het best uitgevoerd kan worden en of er sprake moet zijn van een Drentse aanpak. Mensen die in het kader van de taakstelling in Westerveld gehuisvest worden krijgen begeleiding van een vrijwilliger van Vluchtelingenwerk Noord-Nederland.

**Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage**

De taakstelling voor 2015 is verhoogd naar 17. De verwachting is dat de taakstelling gerealiseerd wordt.

## **Cultureel werk**

**Doel: Een cultuureducatiebeleid voeren dat inspeelt op actuele ontwikkelingen en toekomstbestendig is en zich met name richt op de groep 4-18 jarigen en op binnenschoolse cultuureducatie.**

### Wat gaan we daarvoor doen:

Een **brede binnenschoolse oriëntatie** van alle kinderen

0-18 jaar op kunst, cultuur en erfgoed aangevuld met een verdieping op muziek.

Het gemeentelijk beleid ten aanzien van cultuureducatie wordt zo aangepast dat alle schoolkinderen nog beter bereikt worden, door:

- scholenproject cultuureducatie BO
- scholenproject cultuureducatie VO
- Podiumplan BO
- Een verdieping op het onderdeel muziek: daarbij is uitgangspunt een algemene muzikale vorming met een eigentijdse invulling, een verdieping op het onderdeel instrumentale vorming en een grotere betrokkenheid en inzet daarbij van de hofbrakorpsen.

Bovenstaande leidt tot een andere inzet van bestaande middelen voor cultuureducatie. De bestaande middelen zullen opnieuw verdeeld worden en dat betekent concreet dat de subsidiëring aan Scala Meppel anders wordt ingezet en dat ook de middelen voor de huidige scholenprojecten opnieuw tegen het licht gehouden worden.

Hiermee wordt ook aangesloten bij de rijksregeling Cultuureducatie met kwaliteit.

### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

De uitvoering van het gemeentelijk beleid zoals vastgelegd in de nota cultuureducatie verloopt conform de planning.

**Doel: De functie bibliotheek wordt vooral voor de doelgroep jeugd en ouderen behouden en is met name voor hen bereikbaar. Functies gaan boven 'stenen'.**

### Wat gaan we daarvoor doen:

In de eerste helft van 2012 is de nota bibliotheekwerk Westerveld 2012 – 2020 aan de raad voorgelegd. De nota is in samenwerking met de stichting openbare bibliotheek Westerveld tot stand gekomen. De nota geeft een visie op de toekomst van het bibliotheekwerk in de gemeente en heeft tot doel het bibliotheekwerk in de gemeente toekomstbestendig te houden.

Keuzes zijn gemaakt ten aanzien van taken en behoud van kwaliteit waarin de essentie is: fysieke aanwezigheid van de bibliotheek is minder belangrijk dan functionele aanwezigheid.

In 2015 vindt er vanuit het rijk een uitname plaats uit het gemeentefonds in verband met de centralisatie van de digitale bibliotheek (collectie e-boeken)

Deze centralisatie zal in financiële zin worden doorberekend aan de bibliotheek.

### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

De uitwerking van de nota bibliotheekwerk verloopt conform de in de notitie gemaakte afspraken.

## **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Faciliteren van dorpen met ambitie tot realisatie dorpskamer.**

### Wat levert het op:

Dorpshuis met dorpskamer voor kwetsbare mensen in elke kern.

### Wanneer is het klaar:

Doorlopend, op basis van vraag van de dorpen.

### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Wij willen de ontwikkeling van dorpskamers stimuleren en faciliteren. Daarvoor is jaarlijks een budget voor procesbegeleiding beschikbaar. Het voornemen is om in 2016 te starten met de invulling van dorpskamers door één of meerdere proefprojecten.



## Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)

### Wat doen we: Renovatie Dingspilhuus

#### Wat levert het op:

Een vernieuwde dorpshuisfunctie en sportfunctie in Diever i.c.m. met renovatie van Stad en Esch; een toekomstbestendige onderwijsfunctie.

#### Wanneer is het klaar:

2017

#### Stand 2<sup>o</sup> bestuursrapportage

Het bestuur van de stichting Dingspilhuus heeft een voorlopig ontwerp laten maken inclusief een raming van de kosten.

In dit voorlopig ontwerp wordt uitgegaan van nieuwbouw, daarbij is uitgangspunt compact bouwen en multifunctioneel gebruik.

Het stichtingsbestuur is in gesprek over financieringsmogelijkheden om de nieuwbouw te realiseren omdat de subsidie van 1,2 miljoen euro die door de gemeente beschikbaar wordt gesteld niet toereikend is voor nieuwbouw. Er wordt door het stichtingsbestuur een exploitatieopzet gemaakt.

Eind 2015 worden de plannen ter besluitvorming voorgelegd. De verwachting is dat in de tweede helft van 2016 kan worden gestart met de realisatie.

## Risico beschermd wonen 2015 - 2016

Vanaf 1 januari is de gemeente Assen in het kader van de nieuwe Wmo centrumgemeente voor beschermd wonen. De betrokken 9 regiogemeenten hebben met elkaar een convenant gesloten waarin staat dat elke gemeente, naast de verantwoordelijkheid voor zorg, tevens verantwoordelijkheid voor de bekostiging draagt en dat afspraken worden gemaakt over 'de financiële gevolgen van het daadwerkelijke gebruik van zorg en de daaraan verbonden kosten'.

Voor de jaren 2015 en 2016 wordt op dit moment nog een tekort verwacht op de uitvoering van beschermd wonen. Om de dekking van dit tekort over de regiogemeenten te verdelen is in het bestuurlijk regio overleg van 4 en 25 juni jl. door gemeenten gezamenlijk een voorkeur uitgesproken voor de verdeelsleutel 'inwoneraantal / uitvoeringskosten'.

Ingestemd is met het gekozen verdeelmodel. Maar net als alle andere gemeenten is Westerveld van mening dat de tekorten voor de kosten van beschermd wonen ten laste moet komen van het Rijk.

De gekozen verdeelsleutel 'inwoneraantal / uitvoeringskosten' betekent voor de gemeente Westerveld een aandeel van mogelijk 9% in het tekort. Op basis van de huidige prognoses van de tekorten betekent dit voor 2015 dat we mogelijk een bedrag van € 166.220 moeten bijdragen waarmee in de begroting geen rekening is gehouden.

## 2. Collegebesluiten

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<b>Lasten</b>										
a. Dorpshuis Over Entinghe	6.500									
b. Exploitatie Dingspilhuus				161						
c. Septembercirculaire - Integratieuitkering WMO		18.755		59.389		29.685		29.685		29.685
Saldo	6.500	18.755	-	59.550	-	29.685	-	29.685	-	29.685
<b>Baten</b>										
b. Exploitatie Dingspilhuus				1.950						
Saldo	-	-	1.950	-	-	-	-	-	-	-

### c Septembercirculaire – Integratieuitkering WMO

Voor de "oude" WMO-uitkering heeft door het gebruik van meer actuele maatstafaantallen en door een definitiewijziging van de maatstaf woonruimte, een herverdeling van het budget plaatsgevonden. Omdat gemeenten hebben laten weten behoefte te hebben aan meer stabiliteit in de uitkeringen uit het gemeentefonds, heeft het ministerie besloten om de maatstafmodellen voor verdeelmodellen van de "nieuwe" WMO voor 2016 niet te actualiseren. Er heeft alleen nog wel een correctie plaatsgevonden op een in de meicirculaire door het ministerie te hoog opgenomen bedrag. Conform bestaand beleid worden deze mutaties "doorvertaald" naar de budgetten die voor de uitvoering van deze taken beschikbaar zijn.

### 3. Autonome ontwikkelingen

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<b>Lasten</b>										
1. CJG	35.000									
2. Culturele alliantie (overhevelen)		18.000	18.000							
3. Sociale structuurvisie (overhevelen)		21.000	21.000							
4. Woonwagendbudget (overheveling) en verhoging budget noodfonds		3.000	5.000			5.000		5.000		5.000
<b>Saldo</b>	35.000	42.000	44.000	-	5.000	-	5.000	-	5.000	-
<b>Baten</b>										
<b>Saldo</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

#### 1. CJG

De afgelopen jaren is op het CJG-budget (Toegangsfunctie Jeugdhulp) fors bezuinigd om de inkomsten in lijn te brengen met de geraamde uitgaven. Het gevolg hiervan is dat er vanaf het jaar 2015 scherp wordt begroot. Hierdoor kunnen (onvoorziene) tegenvallers niet meer worden opgevangen binnen de begroting. In het lopende jaar zijn we geconfronteerd met twee tegenvallers. Via de decembercirculaire 2014 is bepaald dat middelen van de decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin (t.b.v. jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd en afstemming jeugd en gezin) vanaf 2015 onderdeel zijn van de algemene uitkering. Dit ging voor 2015 samen met een verlaging van de uitkering met € 20.230. Deze verlaging is geheel ten laste gebracht van het product Centrum voor Jeugd en Gezin. Daarnaast is de CJG-uitkering over de periode 2008-2011 definitief door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport vastgesteld. Deze uitkering hebben wij destijds ontvangen mede ten behoeve van het realiseren van een centrum voor jeugd en gezin. Wij hebben aan een aantal voorwaarden voor de uitkering voldaan, echter niet aan de voorwaarde om een fysiek inlooppunt te realiseren. Dit heeft geleid tot een terugbetaling aan het ministerie van VWS van € 14.640. Wij houden hierdoor over 2015 met een indicatief tekort van € 35.000. Dit bedrag kan hoger of lager uitvallen. (6550117/34000)

#### 2. Culturele alliantie (overhevelen)

Verwacht wordt dat in 2016 twee grote (extra) aanvragen voor eenmalige evenementen in het kader van de culturele alliantie zullen worden gedaan, namelijk van de toneelvereniging Diever in verband met haar 70-jarig bestaan en van het Centrum Beeldende Kunst Drenthe voor het project op Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld. De verwachting is dat het reguliere budget voor culturele activiteiten in 2016 onvoldoende zal zijn om deze extra aanvragen te kunnen honoreren. Omdat in 2015 het beschikbare budget niet volledig zal worden benut wordt voorgesteld om € 18.000 over te hevelen naar 2016. (6550405/42000)

#### 3. Sociale structuurvisie (overhevelen)

In 2016 zal een nieuwe cultuurbeleid en sportbeleid worden opgesteld, conform de wens van uw raad en het college. Voor het inspraaktraject is budget nodig. In 2015 resteert nog uitvoeringsbudget van de sociale structuurvisie waar geen beroep meer op gedaan wordt. Daarom stellen wij u voor om dit restant van € 21.000 over te hevelen naar 2016 ten behoeve van de ontwikkeling van het nieuwe cultuur- en sportbeleid. (6550116/34000 en 6550200/34000)

#### 4. Totaaloverzicht

Programma 5	Begroting 2015	Zorg, welzijn en cultuur			
		Meerjarenramingen 2016 t/m 2019			
		2016	2017	2018	2019
<b>Lasten</b>					
Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019	10.029.897	10.246.598	9.005.743	8.882.093	8.832.433
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten	-12.255	-59.550	-29.685	-29.685	-29.685
- autonome aanpassingen	-7.000	44.000	5.000	5.000	5.000
Stand 2e bestuursrapportage 2015	<b>10.010.642</b>	<b>10.231.048</b>	<b>8.981.058</b>	<b>8.857.408</b>	<b>8.807.748</b>
<b>Baten</b>					
Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019	730.587	749.034	744.419	778.425	732.367
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten		1.950			
- autonome aanpassingen					
Stand 2e bestuursrapportage 2015	<b>730.587</b>	<b>750.984</b>	<b>744.419</b>	<b>778.425</b>	<b>732.367</b>
<b>SALDO programma 5</b>	<b>9.280.055</b>	<b>9.480.064</b>	<b>8.236.639</b>	<b>8.078.983</b>	<b>8.075.381</b>

**Ruimtelijk beleid**

**Doel: Actueel houden van bestemmingsplannen door deze tijdig (binnen 10 jr) te herzien. Optimaal benutten van de ontwikkelingsruimte van onze bestemmingsplannen.**

Wat gaan we daarvoor doen:

De volgende plannen worden opgepakt en geactualiseerd:

- Kern Dwingeloo
- Kalterbroeken
- Doldersum
- Hoeve Boschoord

Actieve informatievoorziening over de ontwikkelingsruimte in de bestemmingsplannen door:

- informatie op de website over de digitale raadpleegbaarheid van bestemmingsplannen
- aanvullen van de lijst van 'veel gestelde vragen' over bestemmingsplannen
- organiseren van één of meerdere informatiebijeenkomsten en overleg met de dorpsgemeenschappen.

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

De actualisatie van bestemmingsplannen vergt meer tijd dan werd voorzien.

Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat bij de inventarisatie van de bestaande functies en vervolgens ook bij de inspraak, naar voren komt dat in het plangebied veel wijzigingen voorkomen die nader onderzoek vergen. Gevolg is dat de bestemmingsplannen die in 2015 zouden worden vastgesteld, worden doorgeschoven naar 2016.

De informatie op de gemeentelijke website is actueel. Er is nog geen specifiek overleg met de dorpsgemeenschappen georganiseerd. Wel zijn verschillende ondernemers individueel en in groepsverband voorgelicht over de ontwikkelingsmogelijkheden die de gemeente in haar bestemmingsplannen biedt.

Kengetallen/indicatoren

Aantal vastgestelde geactualiseerde bestemmingsplannen.

- 2013: 5
- 2014: 3
- 2015: 3

**Volkshuisvesting**

**Doel: Woonwensen van verschillende groepen stimuleren**

Wat gaan we daarvoor doen:

Het thema 'vraag gestuurd bouwen' uit de structuurvisie verder uitwerken.

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Er zijn overleggen gestart met verschillende partijen om te inventariseren of er behoefte is aan reeds gepland woningbouw (bijvoorbeeld in Zorgvlied). Door te handelen daar waar vraag is, in plaats van louter op basis van eerder gemaakte prognoses probeert het college een reële invulling te geven aan vraag gestuurd bouwen.

## Doel: Tegengaan / stabiliseren van de ontgroening

### Wat gaan we daarvoor doen:

Blijvend stimuleren en faciliteren van woningbouw voor starters, o.a. door een aangepast grondprijzenbeleid, startersleningen en een CPO bijdrage.

### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

De startersregeling wordt dit jaar geëvalueerd. Mogelijk volgt een voorstel tot aanvulling van de inzetbaarheid van de stimuleringsregeling, ten behoeve van het levensloop bestendig maken van particuliere woningen.

### Kengetallen/indicatoren

Aantallen huishoudens in de gemeente Westerveld.

- 2012: 8.263
- 2013: 8.272
- 2014: 8.233
- 2015: 8.250 (schatting)

(Bron: CBS regionale kerncijfers)

Toe/afname aantal inwoners in de leeftijdscategorie 20-35 jaar:

- 2012: 2.366
- 2013: 2.320
- 2014: 2.350 (peildatum 10 september 2014)
- 2015: 2.371 (peildatum 1 september 2015)

## Monumenten en archeologie

**Doel: Erfgoed en cultuurhistorie (w.o. archeologie) optimaal inzetten als kansenmotor voor de ontwikkeling van toerisme en bedrijvigheid zonder hierbij de noodzaak van bescherming uit het oog te verliezen. Vormgeven gemeentelijk erfgoedbeleid i.h.k.v. gemeentelijke monumentenlijst en voorsorteren op 2de nieuwe omgevingswet en erfgoedwet**

### Wat gaan we daarvoor doen:

- a. Vaststellen van een gemeentelijke monumentenlijst en het uitwerken van compensatiemaatregelen voor betrokken eigenaren
- b. Uitwerken erfgoed en cultuurhistorie (incl archeologie) als pijler in het regiopromotieplan door erfgoed en cultuurhistorie (w.o. archeologie) in te zetten als kwaliteitskenmerk van onze gemeente
- c. Publieksbijeenkomsten voor monumenten eigenaren en- bewoners organiseren
- d. De open monumentendag organiseren en verbinden met in de gemeente georganiseerde evenementen die in hetzelfde weekeinde plaatsvinden
- e. Publieksevenement organiseren op het gebied van archeologie op de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld
- f. Invulling geven aan de inrichting van een archeologisch bezoekerscentrum op de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld

### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

- a. Geen afwijkingen. De gemeentelijke monumentenlijst is vastgesteld.
- b. Geen afwijkingen. Bijvoorbeeld door deelname aan de DVHN lente fair is specifiek aandacht besteed aan deze pijler.
- c. Er zijn in 2015 twee bijeenkomsten georganiseerd (peildatum 1 september 2015)
- d. Geen afwijkingen. Op 11, 12 en 13 september vindt de open monumentendag plaats, waarbij er ruim 40 monumenteneigenaren hun pand open stellen voor publiek. Dit is een nieuw record.
- e. Dit evenement heeft nog niet plaatsgevonden, aangezien de ontwikkeling van de toegangspoort met het informatiecentrum prioriteit heeft gekregen.
- f. Geen afwijkingen. De plannen voor een informatiecentrum waarin ook archeologische informatie wordt verstrekt zijn in procedure.

### Kengetallen/indicatoren

Aantallen georganiseerde publieksbijeenkomsten:

- 2014: 3
- 2015: 3

Aantallen deelnemers aan de open monumentendag:

- 2013: 24 monumenten met 175 bezoekers per monument
- 2014: 33 monumenten (met 200 bezoekers per monument)
- 2015: 40 monumenten (aantal bezoekers nog niet bekend bij het opstellen van deze rapportage)

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Met agrarische sector overleggen over ontwikkelingen en behoeften in de samenleving en de agrarische bedrijfsvoering.**

Wat levert het op:

Wederzijds begrip en mogelijk nieuwe ontwikkelingen die passen in deze gemeente.

Wanneer is het klaar:

Hele collegeperiode

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

In het kader van de reparatie van het bestemmingsplan buitengebied wordt intensief overleg gevoerd met de agrarische sector. Breder overleg volgt in 2016 en verder.

In het kader van het UNESCO nominatiedossier wordt met de Maatschappij van Weldadigheid, de LTO's Steenwijkerland, Weststellingwerf en Westerveld overleg gepleegd om te komen tot een concept landbouwvisie voor het koloniegebied in de drie gemeenten. Agrarische innovatie was één van de pijlers van de landbouwkoloniën, we willen de UNESCO aandacht gebruiken als aanjager.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Overleg voeren met natuur beherende instanties om een goed evenwicht te vinden tussen belangen: economische belangen van ondernemers en de natuur beherende eigenaars zelf, en de toegankelijkheid van inwoners en bezoekers.**

Wat levert het op:

Wederzijds begrip en een goed evenwicht tussen belangen.

Wanneer is het klaar:

Overleg opstarten in 2015

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Het college zet hier op in via deelname aan verschillende samenwerkingsprojecten. Te denken valt aan de ontwikkeling van Oude Willem, het Regionaal Landschap Drents Friese grensstreek (De Nationale Parken), het GUR etc.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: De historische rijkdom van de gemeente inzetten voor promotie van de gemeente.**

Wat levert het op:

Meer bezoekers wat de economie kan stimuleren.

Wanneer is het klaar:

Het regiopromotieplan is al klaar, verdere 'vermarketing' is nodig.

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Initiatief voor een 3<sup>e</sup> boek "Natuurhistorische rijkdom" is in ontwikkeling.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Opening landelijke monumentendag 2018 proberen naar Frederiksoord te krijgen.**

Wat levert het op:

Veel publiciteit.

Wanneer is het klaar:

2018

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

De eerste overleggen met de landelijke organisatie van de Open Monumentendag zijn gevoerd. Met hen worden de kansen nader verkend.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Overleg voeren met Actium om te komen tot afspraken over de toekomstige woningvoorraad die aansluit bij de woningvraag.**

Wat levert het op:

Afspraken.

Wanneer is het klaar:

Start in 2015 en vervolgens in regulier overleg meenemen.

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Met Actium is overleg gevoerd over het opstarten van de zogenaamde 'migratiemonitor'. Deze monitor geeft ons nader inzicht in de woningbehoefte en verhuismotieven van onze inwoners. Er is gezamenlijk gekeken naar de onderzoeksvraag. Het onderzoek loopt.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Ruimte bieden voor aanpassingen aan bestaande particuliere woningen waardoor de woningvoorraad beter aansluit bij de vraag.**

Wat levert het op:

In eerste instantie een experimenteerjaar en daarna meer gestructureerd beleid.

Wanneer is het klaar:

2015 zien als experimenteerjaar, verder stappen in 2015 e.v.

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Wordt gecombineerd met de evaluatie van de stimuleringsregeling starterswoningen.

### **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Evaluatie moratorium vestiging zorgbedrijven.**

Wat levert het op:

Nieuwe inzichten en mogelijk nieuw beleid.

Wanneer is het klaar:

Begin 2017

Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Een eerste evaluatie en actualisatie van het huidige toetsingskader is in concept gereed en zal begin 2016 met uw raad worden besproken.

## 2. Collegebesluiten

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<b>Lasten</b>										
a. Taakoverdracht BRZO naar provincie				p.m.		p.m.		p.m.		p.m.
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Baten</b>										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

### 1. Taakoverdracht BRZO naar provincie

In de septembercirculaire is door het Rijk een korting op de algemene uitkering verwerkt in verband met het overhevelen van het bevoegd gezag voor alle BRZO-inrichtingen (Besluit Risico Zware Ongevallen 1999) en RIE-4-installaties (Richtlijn Industriële Emissie-categorie 4) van de gemeenten naar de provincies. Dit houdt onder andere verband met de kwaliteitsslag die nodig is bij vergunningverlening van enkele bedrijven. Hoewel dergelijke inrichtingen niet in onze gemeente hebben, zit er in de algemene uitkering wel een component voor eventueel vergunningverlening aan dit soort bedrijven. De component in de algemene uitkering die we tot en met 2015 ontvangen gaat met ingang van 2016 naar de provincie. Voor ons gaat het om een bedrag van bijna € 20.000 in 2016 aflopend naar € 17.500 in 2019. Op dit moment is nog onduidelijk of dergelijke werkzaamheden onder het takenpakket van de RUD vallen. Als dat wel zo is kan onze bijdrage aan de RUD met genoemde bedragen worden verlaagd (en die van de provincie aan de RUD worden verhoogd). Voorshand wordt een lagere bijdrage aan de RUD p.m. geraamd. De verwachting is dat daar in de 1<sup>e</sup> bestuursrapportage 2016 duidelijkheid over kan worden gegeven waarbij dan zal worden aangegeven of er sprake kan zijn van een lagere bijdrage.

## 4. Totaaloverzicht

Programma 6	Ruimtelijke ontwikkeling				
	Begroting 2015	Meerjarenramingen 2016 t/m 2019			
		2016	2017	2018	2019
<b>Lasten</b>					
Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019	2.249.390	2.105.073	2.101.943	2.128.360	2.120.160
- raadsbesluiten - collegebesluiten - autonome aanpassingen					
Stand 2e bestuursrapportage 2015	2.249.390	2.105.073	2.101.943	2.128.360	2.120.160
<b>Baten</b>					
Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019	413.774	391.260	392.510	392.510	392.510
- raadsbesluiten - collegebesluiten - autonome aanpassingen					
Stand 2e bestuursrapportage 2015	413.774	391.260	392.510	392.510	392.510
<b>SALDO programma 6</b>	<b>1.835.616</b>	<b>1.713.813</b>	<b>1.709.433</b>	<b>1.735.850</b>	<b>1.727.650</b>



**Grondexploitatie**

**Doel: Een minimale grond- en vastgoedportefeuille aanhouden.**

Wat gaan we daarvoor doen:

- Grondexploitatie uitvoeren
- Daar waar mogelijk overtollige gronden afstoten

Stand 2<sup>o</sup> bestuursrapportage

In juni 2015 heeft de gemeenteraad besloten een aantal percelen grond waar de gemeente geen directe bestemming voor heeft af te stoten. Het proces hiervoor is inmiddels in gang gezet. Wellicht dat een aantal percelen al in 2015 verkocht kunnen worden.

Kengetallen/indicatoren

Aantallen grondtransacties (en ha's) per jaar

**Gemeentelijke eigendommen (incl. dorpshuizen, kerktorens, molens en onderduikershol, excl. scholen en sporthallen)**

**Doel: Voor vrijkomend maatschappelijk vastgoed op zoek gaan naar passende oplossingen**

Wat gaan we daarvoor doen:

- a. Inventariseren welk deel van onze eigendommen in de nabije toekomst vrijkomt.
- b. Deze panden afstoten dan wel een nieuwe invulling geven.

Stand 2<sup>o</sup> bestuursrapportage

Het in erfpacht uit gegeven perceel grond waarop het "Vlinderparadijs" bij de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld staat, is onlangs verkocht aan de eigenaar van het pand. Voor de verkoop van het voormalige gemeentehuis in Havelte is een koop-overeenkomst gesloten. Voor de voormalige gemeentewerf aan de Van Helomaweg is een leegstandsbeheer-overeenkomst gesloten. Als de planologische procedure is doorlopen zal een huurovereenkomst met optie tot koop worden afgesloten.

Kengetallen/indicatoren

Aantallen grondtransacties (en ha's) per jaar

**Collegeprogramma (2<sup>o</sup> begrotingswijziging)**

**Wat doen we: Reserves kunnen worden ingezet voor specifieke projecten.**

Wat levert het op:

Ruimte voor nieuw beleid.

Wanneer is het klaar:

Elk jaar

Stand 2<sup>o</sup> bestuursrapportage

In 2015 heeft de gemeenteraad besloten de algemene reserve in te zetten voor de renovatie van het Dingspilhuus en in het kader van de bezuinigingen voor de afschrijving van boekwaarden van gronden en landerijen. Daarnaast is de vrijval van de voorziening groot onderhoud basisscholen aan de reserve toegevoegd.

## **Collegeprogramma (2<sup>e</sup> begrotingswijziging)**

### **Wat doen we: Invullen bezuinigingstaakstelling**

#### Wat levert het op:

Structureel evenwichtige begroting.

#### Wanneer is het klaar:

3<sup>e</sup> kwartaal 2015

#### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

De opgelegde taakstellende bezuiniging met ingang van 2017 van € 1 miljoen is voor 2018 en volgende jaren volledig ingevuld. Voor 2017 moet nog invulling plaatsvinden voor € 106.600.

**Project: Westerveld heeft Antwoord**

**Portefeuillehouder: E. v. Schelven**

### **Doel: het verbeteren en blijvend garanderen van hoogwaardige en efficiënte dienstverlening aan onze burgers, bedrijven en instellingen**

#### Wat gaan we daarvoor doen:

1. Uitbreiden van het huidige aanbod van digitale producten en opname van bijbehorende processen in het zaakstelsel volgens plan van aanpak.
2. Uitvoering geven aan de verschillende deelprojecten volgens plan van aanpak.
3. Uitvoeren klanttevredenheidsonderzoek.

#### Stand 2<sup>e</sup> bestuursrapportage

Ad 1. Er is dit jaar één nieuwe e-dienst in gebruik genomen, namelijk het melden van een evenement met vergunning voor 5 jaren. Ook zal dit jaar nog de e-dienst melden ondertrouw in productie gaan. Verder is vooral gewerkt aan het verbeteren van bestaande e-diensten.

Ad 2. De voorgenomen invoering van de generieke postintake (alle gemeentelijke processen in één keer in het zaakstelsel) als onderdeel van het zaakgerichte werken is opgeschort. De samenwerking met Meppel moet eerst duidelijkheid geven over de applicatiekeuze. Met welk zaakstelsel gaan we verder? Dat besluit verwachten we in november van dit jaar.

Digitaliseren archief heeft een vertraging opgelopen door ziekte van de projectmedewerker. De werkzaamheden schuiven door naar 2016.

Onze website voldoet sinds juni van dit jaar aan de zogenaamde webrichtlijnen (versie 2, niveau AA). Dit zijn maatregelen die er voor zorgen dat iedereen, ook mensen met een handicap en mensen die de website via een smartphone of tablet bezoeken, de website kan gebruiken en geen informatie mist.

De aanlevering van de gegevens voor de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) is nagenoeg gereed en wordt binnenkort aan het Samenwerkingsverband Bronhouders BGT (SVB-BGT) aangeboden. Momenteel worden de ICT-voorzieningen voor het kunnen muteren van de gegevens bij de SVB-BGT, samen met Meppel ingericht. Fase 1 van het project is dan afgerond.

Met de leverancier van de Digikoppeling (ten behoeve van digitale berichtenuitwisseling tussen overheden) zijn de overeenkomsten gesloten voor de afname van de koppelingen met de landelijke voorzieningen WOZ, NHR (handelsregister) en BRK (kadaster). De verwachting is dat dit jaar de aansluiting met de NHR en de BRK via de digikoppeling wordt gemaakt. De koppeling met de landelijke voorziening WOZ is gereed aan de Westerveldse kant. De Waarderingskamer kan de aansluiting van alle gemeenten in 2015 niet realiseren. De deadline van 1 januari 2016 is dan ook verschoven. De aansluiting van Westerveld is ingepland in het 2<sup>e</sup> kwartaal van 2016.

De basis managementrapportages zijn voor een belangrijk deel omgezet in het nieuwe rapportagetool.

Er is een start gemaakt met het ontsluiten van de data van het zaaksysteem. De lijnorganisatie inventariseert nu welke rapportages het meest noodzakelijk en bestuurlijk urgent zijn, zodat deze in het laatste kwartaal kunnen worden gemaakt.

- Ad 3. In verband met de samenwerking met Meppel hebben we besloten dat beide gemeenten in 2016 eenzelfde klanttevredenheidsonderzoek naar publieke dienstverlening gaan uitvoeren. Het voor 2015 geplande tweejaarlijkse onderzoek wordt daarmee verschoven naar 2016.

#### Rekenkamercommissie onderzoek toeristenbelasting

##### **Aanbevelingen van de Rekenkamercommissie aan de raad:**

1. *Er voor zorgen dat de dalende trend in de opbrengsten van de toeristenbelasting, minimaal tot staan wordt gebracht en maximaal wordt omgebogen. De raad dient er nadrukkelijk op toe te zien dat het geformuleerde recreatiebeleid actief door het college wordt uitgevoerd.*

##### Stand van zaken:

De afgelopen maanden en ook op dit moment zijn en worden een groot aantal recreatiebedrijven bezocht en worden gesprekken gevoerd met recreatieondernemers.

We bespreken een aantal onderwerpen, zoals het verloop van het seizoen, Ondernemersfonds, regio-promotieplan, regio Zwolle, Expertteam Recreatie, Sectorplan Recreatie etc.

We maken afspraken en verstrekken informatie over lopende (subsidie) regelingen waar ondernemers gebruik van kunnen maken. We denken mee met het voorbereiden van plannen en hanteren hierbij het uitgangspunt ja, mits..... Dat betekent dat we nieuwe plannen van ondernemers positief tegemoet treden.

2. *Het opstellen in nauw overleg met recreatiebedrijven en andere particuliere ondernemers van een beleidsplan, met daarin concrete acties voor het bevorderen van de recreatie en het toerisme in de gemeente. Deze acties moeten worden uitgevoerd door het college samen met de eigenaren en beheerders van recreatiebedrijven, om er voor te zorgen dat de accommodaties "bij de tijd blijven".*

##### Stand van zaken:

Samen met de recreatieondernemers wordt een beleidsplan opgesteld. Het plan is inmiddels in concept gereed. Het streven is dat het in oktober 2015 door het college kan worden vastgesteld.

Algemeen doel is: Streven naar meer overnachtingen en bestedingen in de gemeente Westerveld. Dit doen we o.a. door in te zetten op kwaliteitsverbetering van de dag en verblijf recreatieve sector. In de gemeente Westerveld hebben we teveel van hetzelfde. We proberen ondernemers te stimuleren om meer 'onderscheid' aan te brengen in het aanbod. Ondernemers kunnen hierbij gebruik maken van de kennis en expertise van het Expertteam Recreatie, of het kwaliteitsteam Natuurlijke Recreatie. Beide organisaties worden financieel ondersteund door het Recreatieschap Drenthe en de provincie Drenthe. Ondernemers betalen voor het advies een bijdrage van € 1.000.

##### Ontwikkeling Recreatiebedrijven:

- Ruimte bieden aan ondernemers om in te spelen op de vraag van de klant (meedenken met ontwikkelen en uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven).
- Communicatie tussen gemeente en bedrijven versterken en (nieuwe) ontwikkelingen bespreken (per kwartaal tenminste 4 bedrijfsbezoeken).
- Stimuleren van meerdaagse toeristische evenementen (hiervoor hebben we voor de periode 2015 t/m 2017 jaarlijks € 15.000 beschikbaar).
- Deelname aan het Europese Leader project voor plattelandsontwikkeling in Zuidwest Drenthe, waarbij het accent ligt op het versterken van de vrijetijdseconomie. Zowel voor dag- als verblijfsrecreatie. De gemeente Westerveld draagt hierbij voor de periode 2015 t/m 2022 jaarlijks € 100.000 bij. We stimuleren bedrijven om hiervoor plannen te ontwikkelen.
- Informatie verstrekken over een op te zetten Ondernemersfonds. Waarbij de gemeente de rol heeft van facilitator. Op dit moment wordt onderzocht of er bij ondernemers voldoende draagvlak is voor een dergelijk fonds.
- Bijdrage aan de uitvoering van het regio-promotieplan 'Het nationale park van Drenthe'. Hieraan draagt de gemeente jaarlijks € 50.000 bij onder voorwaarde dat het bedrijfsleven ook mee financiert. Ondernemers enthousiasmeren om hierin gezamenlijk op te trekken en de krachten te bundelen.
- Informatie geven aan recreatieondernemers over ruimtelijke ontwikkel(mogelijkheden). Samen met de provincie investeerders te interesseren om een toeristisch/recreatieve ontwikkeling mogelijk te maken bij Vledder/Frederiksoord.

- Samen met ondernemers de (dag) recreatieve mogelijkheden op het Holtingerveld verder ontwikkelen.

#### Aanbevelingen van de Rekenkamercommissie aan het college:

1. *Om de juistheid en volledigheid van de opbrengst van de toeristenbelasting en de forensenbelasting na te kunnen gaan is het noodzakelijk om jaarlijks verloopoverzichten te vervaardigen die aansluiten bij de financiële administratie en de jaarrekening. Tevens dient op grond van deze overzichten de trend door de jaren heen geanalyseerd te worden. Dan kan worden bekeken waar bijsturing mogelijk is.*

#### Stand van zaken:

Met de nieuwe softwareapplicatie is het mogelijk om rechtstreeks vanuit de belastingadministratie digitale lijsten te genereren waarop de gegevens staan vermeld met betrekking tot de opgelegde aanslagen per belastingjaar. Hierop is te zien om welke adressen (met omschrijving van de accommodatie) het gaat, wat het opgelegde (voorlopige) aanslagbedrag is en het aantal eenheden voor de grondslag is. Tevens valt hierbij te herleiden welke verminderingen er op een aanslag hebben plaatsgevonden. Op deze manier kan een aansluiting worden gemaakt met de financiële administratie. Deze lijst is jaarlijks uit te breiden met de gegevens van een desbetreffend nieuw belastingjaar. Wanneer de gegevens van een nieuw belastingjaar worden toegevoegd is het mogelijk een trend te onderscheiden vanaf een basisjaar. Dit basisjaar is in ons geval 2014. Tevens is er vanaf 2014 in de belastingadministratie bij ieder adres vastgelegd om welk type accommodatie het gaat. Alle accommodaties zijn onderverdeeld in de onderstaande categorieën, waarbij bij elke categorie ook de opbrengst toeristenbelasting per categorie is onder te verdelen. Hiermee is als het ware het “marktaandeel” per categorie inzichtelijk te maken.

Code Omschrijving Accommodatie	Omschrijving Accommodatie	Opbrengst	percentage van totale opbrengst
REC	Recreatiewoning	€ 107.114,10	14,54
TER	Terrein (incl kamperen b.v. scouting)	€ 6.954,70	0,94
CAM	Camping	€ 173.640,74	23,57
KAM	Kamerverhuur	€ 821,90	0,11
APP	Appartement	€ 6.596,50	0,90
HOT	Hotel	€ 116.272,80	15,78
B&B	Bed and Breakfast	€ 16.241,10	2,20
GRO	Groepsaccommodatie	€ 64.081,40	8,70
KBB	Kamperen bij de Boer	€ 32.122,24	4,36
CAG	Camping/Groepsaccommodatie	€ 22.548,36	3,06
ZOM	Zomerhuisje	€ 789,00	0,11
APB	Appartementen boerderij	€ 8.240,00	1,12
CBU	Camping/Bungalowpark	€ 159.751,58	21,68
VOF	Vrienden op de fiets	€ 103,00	0,01
KBA	Kamperen bij de Boer Appartementen	€ 6.382,00	0,87
CHA	Chalet	€ 865,00	0,12
CAA	Camping/Appartementen	€ 5.090,92	0,69
STA	Stacaravan	€ 3.349,10	0,45
ONB	Onbekend/Diversen	€ 5.751,90	0,78
<b>Totaal</b>	<b>Totaal</b>	<b>€ 736.716,34</b>	<b>100,00</b>

Wanneer blijkt dat in een bepaald belastingjaar er een grote afwijking plaatsvindt van de opbrengst in een bepaalde categorie zal er dieper onderzoek moeten plaatsvinden in de betreffende categorie. Het

is immers mogelijk dat 1 bedrijf erg slecht, of goed draait, wat het totale beeld kan vertekenen. Ook dient er nog een verfijning plaats te vinden in de categorie "Onbekend/diversen". Deze categorie zal in de loop van het jaar verder worden verfijnd. Uiteraard is het bedoeling om deze ingedeelde categorieën voor de komende jaren op deze wijze ingedeeld te laten, om het vergelijk in de toekomst zo zuiver mogelijk te kunnen houden.

Ook voor de Forensenbelasting heeft het jaar 2014 als basis gefungeerd. Het is voor de Forensenbelasting eveneens mogelijk om vanuit de belastingadministratie een digitaal overzicht te genereren van de objecten die in de forensenbelasting betrokken zijn en tevens is het mogelijk per object de opgelegde aanslag forensenbelasting inzichtelijk te maken.

Wanneer eind oktober 2015 de aanslagen Forensenbelasting zijn verstuurd kan er een vergelijk gemaakt worden met de objecten welke in de Forensenbelasting 2014 en 2015 zijn betrokken. Een dergelijk vergelijk zal dan ook worden uitgevoerd voor de objecten in de Toeristenbelasting. Het kan voorkomen dat een object opeens is "verdwenen" in de Toeristen- of in de Forensenbelasting. Dergelijke objecten kunnen uit de separate lijsten van Toeristenbelasting en Forensenbelasting worden geselecteerd. Vervolgens zal dit object onderzocht worden of deze ook als "nieuw" voorkomt bij de andere belastingsoort. In dat geval is er sprake van "overloop". Als uit deze beoordeling blijkt dat het object niet meer in de Forensenbelasting, dan wel de Toeristenbelasting voorkomt, zal dit object nader onderzocht worden. In de belastingregistratie zal dan de reden van beëindiging worden vastgelegd.

2. *Er dient een controlebeleid te worden vastgesteld, die er voor zorgdraagt dat periodiek het gehele belastingbestand wordt gecontroleerd.*

#### Stand van zaken:

In 2015 zijn alle accommodaties binnen de gemeente Westerveld in kaart gebracht. Als basis hieraan lagen een 3-tal informatiebronnen ten grondslag, te weten:

- I. de belastingadministratie;
- II. de registratie van de afdeling Leefomgeving;
- III. Externe informatiebronnen.

In eerste instantie zijn de op dat moment beschikbare bestanden van de afdelingen Belastingen en Leefomgeving met elkaar vergeleken op basis van volledigheid en actualiteit. Het doel hiervan was om tot 1 actueel bestand te komen van alle recreatiebedrijven binnen de gemeente Westerveld. Na het samenvoegen van beide bestanden tot 1 nieuw bestand, is vervolgens via diverse externe bronnen een controle uitgevoerd op de uiteindelijke volledigheid van dit bestand. Tegelijkertijd is bij elk recreatiebedrijf het onderstaande vastgelegd:

- Aantal kampeerplaatsen, chalets, stacaravans, recreatiehuisjes;
- Aantal overnachtingsplaatsen (bedden: bij hotel, B&B, Groepsacc.);
- Aantal kamers (hotels, B&B, Groepsaccommodaties).

Hieruit is naar voren gekomen dat gemeente Westerveld momenteel over bijna 9.000 overnachtingsplaatsen beschikt (8.972) en over ruim 900 kamers (948).

Op dit moment zijn wij bezig om de informatie van de lijst nog verder uit te breiden en houden we de actualiteit van de adressen ook periodiek bij te houden. De (extra) informatie die wij nu aan het verzamelen zijn, is de indruk die wij als gemeente hebben van de accommodatie. De afdelingen Belastingen en Leefomgeving proberen daarbij, onafhankelijk van elkaar, een beeld te krijgen van elke accommodatie waaraan vervolgens een eigen kwalificatie wordt toegekend. Momenteel zijn er 44 accommodaties waarvan wij als gemeente (zowel Belastingen en Leefomgeving) nog geen duidelijk beeld hebben. Dit zijn allen Bed and Breakfasts. Deze zullen de komende maanden worden beoordeeld om de indruk hiervan ook vast te leggen. Wanneer wij deze gegevens van de accommodaties compleet hebben, kunnen wij in de toekomst een betere analyse maken van waarom bepaalde bedrijven juist minder omzet draaien en anderen het juist beter doen. Als wij bijvoorbeeld constateren dat een accommodatie met slechte voorzieningen ook elk jaar slechter draait, dan kan dit een verklaring zijn. Uiteraard kan het ook best zo zijn dat een accommodatie met slechte voorzieningen heel goed draait. Wellicht heeft dit te maken met een aantal vaste gasten of de wijze van ondernemen. Op deze manier proberen wij als gemeente zoveel mogelijk informatie te verzamelen en bij te houden van de recreatiebedrijven binnen onze gemeentegrenzen op ieder gewenst moment. Deze informatie wordt sinds medio 2015 periodiek gedeeld tussen de afdelingen Belastingen en Leefomgeving. Hierbij is afgesproken dat alle informatie wordt aangeleverd aan de

afdeling Belastingen en dat deze informatie door de afdeling Belastingen beheerd wordt. Wel dient te worden opgemerkt dat de gemeente alleen kan constateren en faciliteren. Op de kwaliteit van het ondernemerschap heeft de gemeente nauwelijks invloed.

Wanneer wij een duidelijk beeld hebben van de 44 (openstaande) Bed and Breakfasts zullen wij periodiek een categorie recreatiebedrijven nader controleren. Wij streven er naar om vijfjaarlijks alle recreatiebedrijven minimaal 1 keer op locatie te hebben gecontroleerd. Uitgaande van 175 recreatiebedrijven, betekent dit dat er 35 bedrijven jaarlijks worden bezocht. Deze controle kan plaatsvinden op basis van het soort accommodatie, of gebied. Naast deze controles vinden er ook tijdens de piekmomenten intensievere controles plaats. Zoals rond pasen, pinksteren en de fietsvierdaagse.

- 3. Het controlesysteem dient optimaler te worden ingericht. De keuze voor het niet hanteren van functiescheiding binnen het proces van de toeristenbelasting en forensenbelasting te heroverwegen en welke mogelijkheden er in het kader van taakrotatie zijn. Ieder jaar tijdig een verbijzonderde interne controle op de definitieve aanslagen uitvoeren. Tevens ook controles systematisch uitvoeren op basis van "drukte", "het weer" en "thematisch".*

Stand van zaken:

Op dit moment is de afdeling Belastingen bezig om het proces inzake de toeristenbelasting zo optimaal mogelijk aan de hand van de nieuwe applicatie verder in te richten. In de periode van voor de zomervakantie zijn alle processen met betrekking tot de toeristenbelasting in beeld gebracht. In september/oktober zal hier nader op in worden gegaan. Hierbij is het doel om alle processen zo efficiënt mogelijk te kunnen laten verlopen, waarbij tevens controlemomenten worden vastgelegd en daar waar mogelijk ook meer gebruik wordt gemaakt van geautomatiseerde hulpmiddelen. Een belangrijk speerpunt hierin is de ontwikkeling van de mogelijkheid tot het doen van digitale aangifte. Hierbij wordt gestreefd om dit voor het einde van dit jaar gerealiseerd/operationeel te hebben.

Bij de procesbeschrijving zoals hierna onder 4 is beschreven zal daar waar mogelijk ook de nodige aandacht aan functiescheiding en taakrotatie worden geschonken.

- 4. Zorg te dragen voor kennisoverdracht binnen de gemeentelijke organisatie.*

Stand van zaken:

Sinds medio 2015 wordt de informatie inzake de recreatiebedrijven binnen de gemeente Westerveld, zoals hierboven vermeld, periodiek gedeeld en vastgelegd op 1 centraal punt. Door de beschikbaarheid van deze informatie is het eenvoudiger geworden om goed onderbouwd een verband te leggen, of een trend te ontdekken in een stijging/daling van een bepaald type accommodatie in een bepaald gebied/categorie. Tevens worden de toekomstige ontwikkelingen die op korte/middel-/lange termijn spelen bij een bepaald bedrijf of sector intern ook gedeeld (middels een periodiek overleg) en vastgelegd. Hierdoor is het uiteindelijk ook mogelijk om een betere voorspelling te maken van een toe- of afname van het aantal overnachtingen van een recreatiebedrijf of sector en kan er vanuit de gemeente concreter ingespeeld worden door het recreatiebeleid te actualiseren, c.q. op andere wijze meedenken/faciliteren met als doel het bevorderen van het toerisme binnen de gemeente.

Met betrekking tot de kennisoverdracht inzake het vakgebied van de belastingen, zal dit na afronding van hetgeen hiervoor is beschreven worden vastgelegd in een procesbeschrijving, zodat bij eventuele ziekte of uitval, de kwaliteit en de werkwijze zoveel mogelijk gewaarborgd blijft.

- 5. De periodiciteit van de controle op het nachtregister ten behoeve van de definitieve aanslag naar beneden bij te stellen. Het aantal fouten gemaakt door ondernemers bij te houden en stringent handhaven op herhaalde foutieve aangiften. In de toekomst een systematische controle op de volledigheid van de gegevens uit te voeren.*

Stand van zaken:

Het aantal geconstateerde fouten tijdens de controle of bij aangiften wordt bijgehouden en verwerkt in de belastingregistratie. Wanneer dergelijke fouten worden geconstateerd wordt in eerste instantie een waarschuwing gegeven. Daarna wordt een boete opgelegd. In de belastingregistratie is op eenvoudige wijze de opgelegde boetes te genereren. Hierdoor is het mogelijk dat bij eventuele ziekte of uitval bekend is, welke ondernemers speciale aandacht verdienen. Ten aanzien van systematische controles wordt naar Ad 3 verwezen.

6. De in 2013 opgestelde lijsten met bezochte objecten welke dienen als managementinformatie ten behoeve van het gehele proces van de toeristenbelastingen periodiek te actualiseren op grond van geautomatiseerde gegevens, waarbij per object de bijzonderheden uit de controles worden weergegeven, zodat het innings- en controleproces kan worden bijgestuurd. Tenslotte dienen er ook verbandcontroles gemaakt kunnen worden, dit om het proces "in control te houden", de risico's te beperken en zicht te kunnen houden op de "overloop".

#### Stand van zaken:

Zie hiervoor onder 1, 2, 3, 4 en 5. Met dien verstande, dat het belastingjaar 2014 als uitgangspunt is genomen.

## 2. Collegebesluiten

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<b>Lasten</b>												
a. Bijdrage open dag brandweer Havelte (onvoorzien)		1.000										
b. Beëindiging verhuur Turfpad Vledderveen	13.000			700		700		700		700		700
c. Afschrijven boekwaarde voorm gemeentehuis Havelte	599.522			34.945		34.945		34.945		34.945		34.945
<b>Saldo</b>	<b>612.522</b>	<b>1.000</b>	<b>-</b>	<b>35.645</b>	<b>-</b>	<b>35.645</b>	<b>-</b>	<b>35.645</b>	<b>-</b>	<b>35.645</b>	<b>-</b>	<b>35.645</b>
<b>Baten</b>												
b. Beëindiging verhuur Turfpad Vledderveen		700		1.200		1.200		1.200		1.200		1.200
c. Verkoop voormalig gemeentehuis Havelte	450.010											
d. Algemene- en Integratieuitkeringen Gemeentefonds	186.259		145.258		155.711		331.092		357.626		757.055	
<b>Saldo</b>	<b>636.269</b>	<b>700</b>	<b>145.258</b>	<b>1.200</b>	<b>155.711</b>	<b>1.200</b>	<b>331.092</b>	<b>1.200</b>	<b>357.626</b>	<b>1.200</b>	<b>757.055</b>	<b>1.200</b>

#### b Beëindiging huur Turfpad Vledderveen

De gemeente is eigenaar van een woning aan het Turfpad in Vledderveen. De huur van deze woning is door de huidige huurder opgezegd. De bedoeling is om het pand te slopen. Aangezien het terrein nog verder opgeruimd moet worden is een bedrag van € 13.000 noodzakelijk. Daarnaast zullen de geraamde huurinkomsten vervallen.

#### c Verkoop voormalige gemeentehuis Havelte

Het voormalige gemeentehuis in Havelte is verkocht. Uw raad is middels een brief (12 mei 2015) over de gevolgde verkoopstrategie geïnformeerd. Door het accepteren van de verkoopprijs is een verschil ontstaan tussen de boekwaarde en verkoopprijs van bijna € 150.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag ten laste van de algemene reserve te brengen. Door de verkoop van het pand vervallen de kapitaallasten en andere structurele kosten. Dit levert jaarlijks een voordeel op van bijna € 35.000. De levering van het pand vindt plaats voor 31 december 2015.

#### d Algemene en Integratie-uitkeringen Gemeentefonds

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voorvloeiend uit de trap op trap af-methode, wordt het accres genoemd.

- Belangrijkste elementen die van invloed zijn op de het hogere accres uit de septembercirculaire zijn de extra uitgaven die het Rijk doet voor veiligheid/defensie, missies en maatschappelijke prioriteiten zoals de impuls voor beschut werken en de opvang van peuters. Ook de intensivering van de kinderopvangtoeslag heeft een positief accreseffect.
- Daarnaast zijn de rijksuitgaven gestegen vanwege het cao-akkoord.
- Tenslotte is de algemene uitkering flink hoger door een onderbesteding van het BTW-compensatiefonds. In feite komt het er op neer dat het Rijk daar geld op overhoudt. In de normeringssystematiek is afgesproken dat een lagere realisatie van het plafond ten gunste komt van het gemeentefonds.
- In de algemene uitkering is door het Rijk een korting verwerkt in verband met het overhevelen van het bevoegd gezag voor alle BRZO-inrichtingen (Besluit Risico Zware Ongevallen 1999) en RIE-4-installaties (Richtlijn Industriële Emissie-categorie 4) van de gemeenten naar de provincies. De component in de algemene uitkering die we tot en met 2015 ontvangen gaat met ingang van 2016 naar de provincie. Onder programma 6 zijn we onder "collegebesluiten" hier nader op ingegaan.

Voor wat betreft de integratie-uitkeringen zijn er maatstafaantallen geactualiseerd welke onder andere doorwerken in de integratie-uitkeringen voor het sociaal domein. Onder de programma's 3, 4 en 5 is daar onder "collegebesluiten" nader op ingegaan.

### 3. Autonome ontwikkelingen

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<b>Lasten</b>										
1. Sanering terrein voormalige werf Havelte	27.000									
2. Bouwkundige werkzaamheden voorm werf Havelte	20.000									
3. Vervanging dak voormalige werf Havelte					3.040		3.002		2.964	
4. Gronden Vledder Noord fase 2+3 uit NIEGG	589.950			39.485		39.485		39.485		39.485
6. Westerveld heeft Antwoord - generieke postintake (overhevelen)		100.000	100.000							
7. Westerveld heeft Antwoord - aansluiten landelijke voorziening (overhevelen)		22.350	22.350							
8. Westerveld heeft Antwoord - klanttevredenheidsonderzoek (overhevelen)		11.000	11.000							
9. Westerveld heeft Antwoord - digitaliseren archief (overhevelen)		20.000	20.000							
10. Westerveld heeft Antwoord - Basisregistratie Grootchalige Topografie	44.500									
10. Westerveld heeft Antwoord - Basisregistratie Grootchalige Topografie (overhevelen)		10.000	10.000							
11. Inhuur ICT-expertise			18.000							
12. Digikoppeling en backoffice applicatie	-		-							
13. Nieuwe webrichtlijnen			31.000							
14. Backup voorziening NAS			6.600		6.480		6.360		6.240	
15. Aanpassen entree gemeentehuis	8.000			17.000	17.000		17.000		17.000	
16. Aanpassen spreekkamers gemeentehuis	6.800			2.500						
17. Schoonmaak gemeentehuis		2.500	2.500							
18. Vervanging lampen gemeentehuis (voorziening)		4.000	8.500		8.500		8.500		8.500	
19. Vervanging en onderhoud kantoormeubilair gemeentehuis		45.000	45.000							
20. Aanpassing WKO en klimaatregeling MFA Havelte (voorziening)		4.990	4.990							
21. Voegwerk en vervanging gebinten Westeinde 1 (voorziening)		6.300	6.300							
22. Vervanging sanitair en riet Brink 4 (voorziening)		2.300	2.300							
23. Vervanging aanrechtblokken werf Dieverbrug (voorziening)										
<b>Saldo</b>	<b>700.250</b>	<b>224.440</b>	<b>305.540</b>	<b>39.485</b>	<b>35.020</b>	<b>39.485</b>	<b>34.862</b>	<b>39.485</b>	<b>34.704</b>	<b>39.485</b>
<b>Baten</b>										
4. Gronden Vledder Noord fase 2+3 uit NIEGG	589.950			18.438		19.321		20.244		21.210
5. Grondverkoop Van Helomaweg	105.000			1.316		1.316		1.316		1.316
10. Westerveld heeft Antwoord - Basisregistratie Grootchalige Topografie	44.500									
18. Vervanging lampen gemeentehuis (voorziening)		2.500	2.500							
20. Aanpassing WKO en klimaatregeling MFA Havelte (voorziening)		45.000	45.000							
21. Voegwerk en vervanging gebinten Westeinde 1 (voorziening)		4.990	4.990							
22. Vervanging sanitair en riet Brink 4 (voorziening)		6.300	6.300							
23. Vervanging aanrechtblokken werf Dieverbrug (voorziening)		2.300	2.300							
24. Dividenduitkeringen nutsbedrijven	108.000		68.000		68.000		68.000		68.000	
<b>Saldo</b>	<b>847.450</b>	<b>61.090</b>	<b>129.090</b>	<b>19.754</b>	<b>68.000</b>	<b>20.637</b>	<b>68.000</b>	<b>21.560</b>	<b>68.000</b>	<b>22.526</b>

#### 1. Sanering terrein voormalige werf Havelte

Op de voormalige gemeentewerf/afvalbrengstation aan de Van Helomaweg nabij Havelte is een bodemvervuiling aangetroffen. Aan de hand van eerder uitgevoerde indicatieve onderzoeken werd dit niet verwacht. De vervuiling met cyanide moest worden gesaneerd om de verhuur aan de nieuwe exploitant op deze locatie mogelijk te maken. De totale kosten (onderzoek, begeleiding en uitvoering sanering) ad € 27.000 waren niet voorzien. (6570407/34760)

#### 2. Bouwkundige werkzaamheden voormalige werf Havelte

Voordat de voormalige gemeentewerf aan de Van Helomaweg nabij Havelte verhuurd kan worden, zijn kleinschalige bouwkundige herstelwerkzaamheden noodzakelijke aan de gebouwen en het hekwerk rondom het terrein. Hiervoor is een aanvullend budget voor onderhoud van de gebouwen noodzakelijk van € 20.000. (6570407/34800)

#### 3. Vervanging daken voormalige werf Havelte

De asbestdaken van de gebouwen van de voormalige gemeentewerf aan de Van Helomaweg nabij Havelte moeten worden vervangen. Door sluiting van deze locatie als gemeentewerf en later ook de sluiting van deze locatie als afvalbrengstation en op dat moment niet bekend was wat er met de locatie en de gebouwen zou gaan gebeuren is in de begroting met deze investering geen rekening gehouden. Om het geheel in een goede staat te kunnen verhuren is vervanging van het dak noodzakelijk. Verzocht wordt om een krediet beschikbaar te stellen van € 57.000. De kapitaallasten die uit deze investering voortvloeien bedragen in het eerste jaar (2017) € 3.040. (7830053/33000 -6570407/61000)

Met betrekking tot de hiervoor genoemde bouwkundige werkzaamheden en de vervanging van de daken maken wij het voorbehoud dat we deze budgetten niet eerder aanwenden dan nadat de planologische procedure is afgerond en de afspraken en voorwaarden over de verhuur en mogelijke verkoop zijn vastgelegd.



4. Gronden Vledder Noord fase 2+3 uit NIEGG  
 In de bouwgrondexploitatie is een complex "nog niet in exploitatie genomen gronden" (NIEGG) opgenomen voor fase 2+3 in Vledder Noord. Deze gronden zijn in het verleden aangekocht met als doel om eventuele ontwikkeling van Vledder Noord fase 2+3 mogelijk te maken. Voor de gronden die in een NIEGG complex zijn opgenomen geldt dat ze binnen afzienbare termijn tot ontwikkeling moeten komen. Omdat Vledder Noord eerst nog moet aanvangen met fase 1 is het niet realistisch om deze gronden in fase 2+3 alsnog op te nemen. Ze horen dan ook niet meer thuis in de grondexploitatie, kunnen uit de NIEGG worden gehaald en in de activa worden ondergebracht bij de overige gronden en landerijen. De bedoelde gronden hebben een oppervlakte van totaal 66.775 m<sup>2</sup> en vertegenwoordigen per eind 2015 naar verwachting een boekwaarde van € 868.755. Voor dit complex is een voorziening gevormd waarvan de stand per eind 2015 € 589.950 bedraagt. Door de voorziening aan te wenden kan de boekwaarde terug worden gebracht naar € 4,18 per m<sup>2</sup> zijnde ongeveer de agrarische waarde. De jaarlijkse dotatie in de voorziening was nog gebaseerd op een rekenrente van 5%. Aangezien de rekenrente per 1 januari 2016 naar 2% gaat levert dit een structurele besparing in de exploitatie op van circa € 20.000.
5. Grondverkoop Van Helomaweg  
 Een perceel grond welke in erfpacht is uitgegeven bij de Van Helomaweg en waarop het Vlienderparadijs staat, is verkocht. Dit betekent dat er incidenteel € 105.000 binnen komt door de verkoop en dat de erfpachtcanon stopt. Dit betekent dat het jaarlijkse bedrag van € 1.316 vervalt. Omdat het een eenmalige opbrengst betreft, wordt voorgesteld om het bedrag van € 105.000 in de algemene reserve te storten. Overigens heeft het perceel geen boekwaarde en hoeft er geen afwaardering van de activa plaats te vinden. (6570404/33120-32250)
6. Westerveld heeft Antwoord – generieke postintake (overhevelen)  
 De voorgenomen invoering van de generieke postintake, als onderdeel van het zaakgerichte werken, is opgeschort. De samenwerking met de gemeente Meppel moet eerst duidelijkheid geven over de applicatiekeuze; met welk zaakstelsel gaan we verder? Dat besluit verwachten we in november van dit jaar, dan kunnen we in 2016 de generieke postintake invoeren. Verzocht wordt het beschikbare budget over te hevelen naar 2016. Nu het project Westerveld heeft Antwoord per 2016 wordt beëindigd, wordt tevens voorgesteld het budget over te hevelen naar de kostenplaats van ICT. (6570501/34000-5260500/34968)
7. Westerveld heeft Antwoord – aansluiting landelijke voorziening (overhevelen)  
 De aansluiting op de landelijke voorziening WOZ loopt vertraging op, doordat de Waarderingskamer pas in 2016 begeleiding kan bieden. Dit traject schuift daarmee door naar 2016. Dit traject maakt nu nog deel uit van het project Westerveld heeft Antwoord, maar wordt, met het beëindigen van dit project, met ingang van 2016, ondergebracht in de lijn. Het voorstel is dan ook om het budget van 2015 over te hevelen naar de kostenplaats ICT in 2016. (6570501/34000-5260500/34968)
8. Westerveld heeft Antwoord – klanttevredenheidsonderzoek (overhevelen)  
 Voor de samenwerking met Meppel heeft het directieteam in mei 2015 besloten dat beide gemeenten een benchmark publieke dienstverlening gaan uitvoeren in 2016. Het huidige jaar gebruiken we om te inventariseren welke benchmark beide gemeenten gaan uitvoeren. Klanttevredenheidsonderzoek maakt nu nog deel uit van het project Westerveld heeft Antwoord, maar wordt, met het beëindigen van dit project met ingang van 2016, ondergebracht in de lijn. Het voorstel is dan ook om het budget van 2015 over te hevelen naar de kostenplaats faciliteiten.
9. Westerveld heeft Antwoord – digitaliseren archief (overhevelen)  
 Dit jaar zouden we, in het kader van de Wet Revitalisering Generiek Toezicht, starten met het plaatsen van archiefbescheiden op [www.drentsearchiefnet.nl](http://www.drentsearchiefnet.nl). Op deze wijze worden de archiefblokken van de vier voormalige gemeente en Westerveld goed en overal toegankelijk. Door langdurige ziekte van de projectmedewerker hebben we hier dit jaar geen uitvoering aan kunnen geven. Daarom het verzoek om het hiervoor gereserveerd budget van € 20.000 over te hevelen naar 2016. Digitaliseren Archief maakt nu nog deel uit van het project Westerveld heeft Antwoord, maar wordt, met het beëindigen van dit project met ingang van 2016, ondergebracht in de lijn. Het voorstel is dan ook om het budget van 2015 over te hevelen naar de kostenplaats faciliteiten. (6570501/34000 – 5260000/30004).

10. Westerveld heeft Antwoord – Basisregistratie Grootchalige Topografie (overhevelen)  
 In 2015 zijn de uitgaven voor de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) € 115.000. Naast het reeds beschikbare budget voor 2015, ontvangen we een vergoeding van het Rijk en het waterschap Reest en Wieden voor de transitie van de BGT van resp. € 29.500 en €15.000. Ervan uitgaande dat de vergoedingen van het Rijk en het Waterschap dit jaar worden ontvangen, dan resteert een saldo van € 10.000. We verzoeken dit bedrag over te hevelen voor het vervolg (Fase 2).(6570501/34000 – 5260500/34968).
11. Inhuur ICT-expertise  
 De huidige netwerkvoorzieningen zijn dermate complex, dat de kennis binnen het team ICT niet zo ver reikt dat we adequaat beheer op de switches, wifi-componenten, mobile devices, etc. kunnen voeren. Voor de continuïteit van de ICT, telefonie, balie, etc., zijn deze voorzieningen cruciaal. Daarnaast treden er soms verstoringen op die dermate complex zijn/dreigen te worden, waarbij de kennis van het team ICT tekort schiet. Externe hulp is dan direct geboden. We stellen voor budget vrij te maken zodat een 3e partij een aantal complexe werkzaamheden voor het team ICT kan uitvoeren. We verzoeken hiervoor incidenteel budget beschikbaar te stellen. De samenwerking met Meppel kan ertoe leiden dat de kennis wel in de loop van de tijd wordt verworven. (5260500/30004)
12. Digikoppeling en backoffice applicatie  
 De exploitatie van de digikoppeling (de technische voorziening voor de gegevensuitwisseling tussen overheden) gaat jaarlijks € 18.000 bedragen. Voorstel om deze kosten te dekken uit de besparingen die we realiseren door het uitfasen van backoffice applicaties, waarvan de functionaliteit is overgenomen door het zaakstelsel. Per saldo betekent dit geen extra lasten in de begroting.(5260500/34968)
13. Nieuwe webrichtlijnen  
 In 2015 heeft de gemeente met de website voldaan aan de webrichtlijnen van toegankelijkheid voor visueel en auditief gehandicapte gebruikers. Hiervoor hebben we het certificaat van toegankelijkheid ontvangen. De iBabs-site voor de raad is daarbij buiten beschouwing gebleven, omdat de leverancier onvoldoende signalen af heeft gegeven om de site tijdig webrichtlijnen proof te hebben. Voor 2016 moet opnieuw de keuze gemaakt worden of de website toegankelijk moet blijven conform de richtlijnen. De eisen die voor 2016 gelden zijn zwaarder dan de eisen van 2015. Dat betekent dat nu ook de pdf-documenten goed leesbaar moeten zijn en gesproken tekst (bijvoorbeeld uitzendingen van de raad) ook in tekst beschikbaar is. De kosten voor de aanpassingen en het bijbehorende assessment ter verkrijging van het certificaat voor de gemeentelijke website, exclusief de iBabs-site zijn geraamd op € 15.000. De verwachting is dat in 2017 de griffie en de Raad overgaan op BisUltima. Het is niet opportuun om in 2016 de iBabs-omgeving aan de webrichtlijnen te laten voldoen. Om in 2017 ook de site voor de raad te laten voldoen aan de webrichtlijnen zullen in 2016 enkele maatregelen moeten worden getroffen. De kosten hiervan worden geschat op € 16.000. Totaal is derhalve een budget nodig van € 31.000. Mochten de kosten lager zijn dan verwacht dan zal het restant budget terugvloeien. (5260500/34968)
14. Backup voorziening NAS  
 Om te voorkomen dat data van de gemeente verloren gaat, is een opslag van de databestanden buiten het gemeentehuis nodig. Voor deze backup-voorziening (een NAS=Network Area Storage) is geen bedrag geraamd, daarom verzoeken we u een krediet van € 30.000 beschikbaar te stellen in 2015. De kapitaallasten die hieruit voortvloeien bedragen het eerste jaar € 6.600 (7031056/33000 - 5260500/61000)
17. Schoonmaak gemeentehuis  
 Gezamenlijk met Meppel wordt in 2015 de schoonmaak voor het gemeentehuis in Diever, het steunpunt Dieverbrug en het ABS in Havelte aanbesteed. Een extern adviseur heeft op basis van kengetallen ingeschat dat de jaarlijkse structurele contractkosten met € 17.000 gaan toenemen ten opzichte van de huidige contractafspraken. Deze toename van de kosten heeft volledig betrekking op de schoonmaak van het gemeentehuis. De aanbesteding van 2010 lijkt erg scherp te zijn geweest. In de dagelijkse praktijk komt dit echter negatief tot uiting: er is grote ontevredenheid over de huidige schoonmaakwerkzaamheden. Uit de enquête 'Vensters voor bedrijfsvoering 2014' kwam de schoonmaak zelfs als grootste verbeterpunt op het gebied van interne dienstverlening naar voren. (5260000/34016)
20. Aanpassing WKO en klimaatregeling MFA Havelte (voorziening)  
 Wij verzoeken u in de voorziening groot onderhoud gereserveerde bedrag van € 45.000 voor aanpassing warmte-koude-opslag (WKO) en de klimaatregeling voor de MFA Havelte over te

hevelen naar 2016. Dit komt planningstechnisch beter uit. Uitstel levert geen noemenswaardige problemen op. (5145000/34850/63600 – 7910309/63600)

#### 24 Dividenduitkeringen nutsbedrijven

De werkelijke dividenduitkeringen van de nutsbedrijven waarin wij een belang hebben is hoger dan de raming. De uitkeringen van Rendo, Vitens en Wadinko zijn hoger en die van Enexis is lager. De dividenduitkeringen van Rendo en Enexis lieten de afgelopen jaar een wisselend verloop zien. Die van Wadinko en Vitens daarentegen vertonen de laatste jaren een vrij stabiel verloop. Om die reden wordt de hogere opbrengst van 2015 voor een lager bedrag structureel doorgetrokken naar 2016 en volgende jaren. (6570104/21011)

#### 4. Collegebesluiten reserves

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<u>Lasten</u>										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<u>Baten</u>										
a. Dorpshuis Over Entinghe t.l.v. BR Fonds Dorpshuizen	6.500									
b. Afschrijven boekwaarde voormalige gemeentehuis Havelte t.l.v. Algemene Reserve	149.512									
c. Cofinanciering Bijen & Zzoo	10.000									
Saldo	166.012	-	-	-	-	-	-	-	-	-

##### b) Verkoop voormalige gemeentehuis Havelte t.l.v. Algemene Reserve

Zoals eerder in dit programma is vermeld, is er een negatief verschil tussen de verkoopprijs van het voormalige gemeentehuis in Havelte en de boekwaarde. Voorgesteld wordt om dit bedrag ten laste van de algemene reserve te brengen, aangezien het een incidentele last betreft.

##### c) Cofinanciering Bijen & Zzoo

In programma 2 is een toelichting gegeven op de aanvraag voor een bijdrage aan de stichting Bijen & Zzoo. Deze kan worden gefinancierd uit de bestemmingsreserve Cofinanciering.

#### 5. Autonome ontwikkelingen reserves

Omschrijving	2015		2016		2017		2018		2019	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<u>Lasten</u>										
1. Overhevelingsreserve	350.850									
2. Uitwerking notitie huishoudelijk afval (reserve huishoudelijk afval)	324.550									
3. Algemene reserve (grondverkoop Van Helomaweg)	105.000									
4. Onttrekking reserve rekeningsaldo tgv algemene reserve			1.000.000							
Saldo	780.400	-	1.000.000	-	-	-	-	-	-	-
<u>Baten</u>										
1. Overhevelingsreserve			350.850							
4. Onttrekking reserve rekeningsaldo tgv algemene reserve			1.000.000							
5. Toeristisch Investeringsfonds (bestemmingsreserve)			50.000							
Saldo	-	-	1.400.850	-	-	-	-	-	-	-

1. Overhevelingsreserve

In de voorgaande programma's is een aantal keren aangegeven dat gebruik wordt gemaakt van het overhevelen van budgetten. Om dit geen gevolgen te laten hebben voor het resultaat, wordt gebruik gemaakt van de overhevelingsreserve. Hierna wordt een overzicht gegeven van de over te hevelen budgetten.

Omschrijving	Programma	Over te hevelen bedrag	Budget beschikbaar gesteld in
Rekenkamercommissie	1	8.000	2014
Anders werken	1	20.000	2015
Beweegcoaches	3	15.000	2015
Projectbudget Brede School Dwingeloo	3	30.000	2015
Regio promotieplan	4	7.500	2015
Collegeprogramma gesprekken met bedrijven	4	15.000	2015
Archeologie Toegangspoort	4	50.000	2014
Culturele alliantie	5	18.000	2014
Sociale structuurvisie	5	21.000	2015
Woonwagenbudget	5	3.000	2015
Westerveld heeft Antwoord - generieke postintake	7	100.000	2015
Westerveld heeft Antwoord - aansluiting landelijke voorziening	7	22.350	2015
Westerveld heeft Antwoord - klanttevredenheidsonderzoek	7	11.000	2015
Westerveld heeft Antwoord - digitaliseren archief	7	20.000	2015
Westerveld heeft Antwoord - Basisregistratie	7		
Grootschalige Topografie	7	10.000	2015
<b>Totaal via de overhevelingsreserve</b>		<b>350.850</b>	

2. Uitwerking notitie huishoudelijk afval

Voor een nadere uiteenzetting hierop wordt verwezen naar de toelichting die is opgenomen in programma 2.

3. Algemene reserve (grondverkoop Van Helomaweg)

Zoals eerder in dit programma is aangegeven wordt de opbrengst uit de grondverkoop van een in erfpacht gegeven perceel aan de Van Helomaweg toegevoegd aan de algemene reserve.

4. Onttrekking reserve rekeningsaldo t.g.v. algemene reserve

Zoals uw raad een aantal jaren geleden heeft besloten wordt jaarlijks bij vaststelling van de Programmarekening het exploitatieresultaat in principe toegevoegd aan de reserve rekeningsaldo. Het principe van deze reserve willen wij in stand willen houden, zeker ook gelet op het wisselende beeld van de regering en de gevolgen daarvan voor de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds en de nog blijvende onzekerheid over de budgetten van de 3 decentralisaties. Echter de hoogte van de reserve kan ons inziens, gelet op de uitkomst van de meerjarenbegroting 2016 en deze bestuursrapportage, naar beneden worden bijgesteld met € 1,0 miljoen. Wij stellen voor dit bedrag toe te voegen aan het vrij beschikbare deel van de algemene reserve. Onder hoofdstuk 4 onder "Diverse rapportages" wordt over dit onderwerp een nadere uiteenzetting gegeven.

5. Toeristisch investeringsfonds

Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 4 waar onder de autonome ontwikkelingen hier nader op wordt ingegaan.

## 6. Totaaloverzicht

Programma 7	Belastingen en Financiën				
	Begroting 2015	2016	2017	2018	2019
<b>Meerjarenramingen 2016 t/m 2019</b>					
<b>Laasten</b>					
<b>Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019</b>	4.801.853	3.996.911	2.942.910	2.409.409	1.766.733
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten	611.522	-35.645	-35.645	-35.645	-35.645
- autonome aanpassingen	475.810	266.055	-4.465	-4.623	-4.781
<b>Stand 2e bestuursrapportage 2015</b>	<b>5.889.185</b>	<b>4.227.321</b>	<b>2.902.800</b>	<b>2.369.141</b>	<b>1.726.307</b>
<b>Baten</b>					
<b>Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019</b>	37.288.684	36.381.216	34.232.622	33.296.608	32.638.049
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten	635.569	144.058	154.511	329.892	356.426
- autonome aanpassingen	786.360	109.336	47.363	46.440	45.474
<b>Stand 2e bestuursrapportage 2015</b>	<b>38.710.613</b>	<b>36.634.610</b>	<b>34.434.496</b>	<b>33.672.940</b>	<b>33.039.949</b>
<b>SALDO programma 7 voor winstbestemming</b>	<b>-32.821.428</b>	<b>-32.407.289</b>	<b>-31.531.696</b>	<b>-31.303.799</b>	<b>-31.313.642</b>
<b>RESERVERINGEN</b>					
<b>Laasten</b>					
<b>Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019</b>	3.568.252	592.091	29.544	61.550	84.095
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten					
- autonome aanpassingen	780.400	1.000.000			
<b>Stand 2e bestuursrapportage 2015</b>	<b>4.348.652</b>	<b>1.592.091</b>	<b>29.544</b>	<b>61.550</b>	<b>84.095</b>
<b>Baten</b>					
<b>Stand 1e bestuursrapportage 2015 / Programmabegroting 2016-2019</b>	11.662.725	3.617.077	757.021	797.944	798.000
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten	166.012				
- autonome aanpassingen		1.400.850			
<b>Stand 2e bestuursrapportage 2015</b>	<b>11.828.737</b>	<b>5.017.927</b>	<b>757.021</b>	<b>797.944</b>	<b>798.000</b>
<b>SALDO programma 7 na bestemming</b>	<b>-40.301.513</b>	<b>-35.833.125</b>	<b>-32.259.173</b>	<b>-32.040.193</b>	<b>-32.027.547</b>

## 3. Diverse rapportages

### 1.1 Bezuinigingen

Zoals wij in de programmabegroting 2016 hebben geschreven is de bezuinigingstaakstelling van € 1 miljoen met ingang van 2017 vrijwel volledig ingevuld. Op dit moment lopen er nog onderzoeken naar bezuinigingsmogelijkheden op de volgende onderwerpen:

1. Publieke dienstverlening, ICT, computeruitwijkvoorziening
2. Portokosten, waaronder digitale postverzending
3. Beheer openbare ruimte
4. Leerplicht
5. Bibliotheek

Bij het onderzoek beheer openbare ruimte zal niet alleen het KOR geactualiseerd worden, maar zal tevens aandacht besteed worden aan de systematiek van het weg- en groenbeheer.

Met betrekking tot de bibliotheek willen wij samen met onder andere het bibliotheekbestuur de in 2011 opgestelde Notitie bibliotheekwerk 2012-2020 evalueren. Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen van de laatste jaren zoals bijvoorbeeld een terugloop van het aantal jeugdigen, achten wij een heroverweging van de bibliotheekvisie wenselijk.

Naar verwachting kunnen wij u in de 1<sup>e</sup> bestuursrapportage 2016 berichten over de uitkomsten van deze onderzoeken en u concrete voorstellen doen over mogelijk in te vullen bezuinigingen.

## 1.2 Taakstellingen

Hoewel de bezuinigingsopdracht van € 1 miljoen met ingang van 2017 grotendeels is ingevuld, resulteert een en ander nog wel in een aantal taakstellingen waarover nog met diverse partijen gesprekken plaats moeten gaan vinden en waar nog concrete invulling aan gegeven moet worden. Onderstaand geven wij een overzicht van de nog in te vullen taakstellingen.

Taakstellingen	2016	2017	2018	2019
Nog in te vullen bezuinigingsopdracht		106.615		
Samenwerken met gemeente Meppel		100.000	200.000	300.000
Speelvoorzieningen (personeelslasten)	19.000	39.000	59.000	79.000
Bijdrage VRD - bezuiniging 5%	51.275	51.275	50.975	50.975
Bijdrage GGD (onderwijs) bezuiniging 5%	750	750	750	750
Bijdrage GGD (jeugdzorg) bezuiniging 5%	18.000	18.000	18.000	18.000
Bijdrage Recreatieschap - bezuiniging 5%	3.500	3.500	3.500	3.500
Bijdrage GGD (alg gezondheidszorg) bezuiniging 5%	7.675	7.675	7.675	7.675
Bijdrage RUD - bezuiniging 5%	16.150	16.150	16.400	16.400
<b>Totaal nog in te vullen taakstellingen</b>	<b>116.350</b>	<b>342.965</b>	<b>356.300</b>	<b>476.300</b>

### 1.3 Reserve rekeningsaldo

Op basis van de Knoppennotitie 2012 is een reserve rekeningsaldo ingesteld om schommelingen, welke voor een belangrijk deel door de jaarlijks sterke wisselende algemene uitkering uit het Gemeentefonds worden veroorzaakt, op te kunnen vangen. Wij stellen ons als doel een sluitende meerjarenbegroting te presenteren zonder dat wij daarvoor gebruik moeten maken van de reserves, anders dan de bestemmingsreserves. Jaarlijks wordt bij de vaststelling van de Programmarekening het exploitatieresultaat in principe toegevoegd aan de reserve rekeningsaldo.

Uit de Programmabegroting 2016 en de meerjarenraming blijkt dat deze voor komende jaren telkens sluit met een verwacht positief exploitatieresultaat. De reserve die per 1 januari 2015 € 1,6 miljoen bedraagt zal op basis van de Programmabegroting 2016 oplopen naar € 2,2 miljoen per eind 2019. Ook op basis van deze 2e bestuursrapportage zou de reserve rekeningsaldo oplopen naar € 2,3 miljoen per eind 2019. Het principe van deze reserve willen wij in stand houden, zeker ook gelet op het wisselende beeld van de regering en de nog blijvende onzekerheid over de budgetten van de 3 decentralisaties. Echter de hoogte van de reserve kan ons inziens, gelet op de uitkomst van de meerjarenbegroting 2016 en deze bestuursrapportage, naar beneden worden bijgesteld met € 1,0 miljoen. Wij stellen voor dit bedrag toe te voegen aan het vrij beschikbare deel van de algemene reserve. De reserve rekeningsaldo zal hierdoor per eind 2019 naar verwachting uitkomen op € 1,9 miljoen en het vrij beschikbare deel van de algemene reserve per eind 2016 op ca 3,9 miljoen. Omdat het vrij beschikbare deel van de algemene reserve niet op de exploitatiebegroting drukt kunnen uit deze reserve eventueel incidentele eenmalige initiatieven worden bekostigd.

Op basis van de programmabegroting 2016 en deze bestuursrapportage kan het volgende verwachte verloop van de reserve rekeningsaldo worden gegeven:

Overzicht verwacht verloop reserve rekeningsaldo	Verwacht na verwerking 2 <sup>e</sup> bestuursrapportage 2015	
<b>Stand 1-1-2015</b>		<b>1.648.011</b>
Dotatie rekeningresultaat 2014	445.862	
Onttrekking t.b.v. Collegeprogramma	-155.000	
<b>Mutaties 2015</b>		<b>290.862</b>
<b>Verwachte stand per 31-12-2015</b>		<b>1.938.873</b>
Onttrekking t.b.v. collegeprogramma	-103.000	
Onttrekking t.b.v. budget duurzaam realiseren	-100.000	
Onttrekking t.g.v. Algemene reserve	-1.000.000	
Onttrekking verwacht rekeningresultaat o.b.v. 2e Burap 2015	-500.509	
<b>Mutaties 2016</b>		<b>-1.703.509</b>
<b>Verwachte stand per 31-12-2016</b>		<b>235.364</b>
Dotatie verwacht rekeningresultaat 2016 o.b.v. 2e Burap 2015	317.307	
<b>Mutaties 2017</b>		<b>317.307</b>
<b>Verwachte stand per 31-12-2017</b>		<b>552.671</b>
Dotatie verwacht rekeningresultaat 2017 o.b.v. 2e Burap 2015	261.435	
<b>Mutaties 2018</b>		<b>261.435</b>
<b>Verwachte stand per 31-12-2018</b>		<b>814.106</b>
Dotatie verwacht rekeningresultaat 2018 o.b.v. 2e Burap 2015	504.482	
<b>Mutaties 2019</b>		<b>504.482</b>
<b>Verwachte stand per 31-12-2019</b>		<b>1.318.588</b>



Ter informatie geven wij onderstaand ook een overzicht van het verwachte verloop van het vrij beschikbare deel van de algemene reserve .

Overzicht verwacht verloop vrij beschikbaar deel algemene reserve	Verwacht na verwerking 2 <sup>e</sup> bestuursrapport age 2015	
<b>Stand 1-1-2015</b>		<b>3.891.369</b>
Opbrengst grond brede school Dwingeloo	274.000	
Renovatie Dingspilhuus	-1.048.670	
Afschrijven boekwaarden + verkoop gronden en landerijen	-223.351	
Vrijval voorziening onderhoud scholen basisonderwijs	392.253	
<b>Mutaties 2015</b>		<b>-605.768</b>
<b>Verwachte stand per 31-12-2015</b>		<b>3.285.601</b>
Afschrijven boekwaarden Storkschoon + Fonteinschoon	-460.554	
Sloopkosten Storkschoon + Fonteinschoon	-139.150	
Herwaarderen terrein voormalige Storkschoon + Fonteinschoon	490.291	
Versnelde afschrijving ontwikkeling Toegangspoort Holtingerveld	-200.000	
Afschrijven boekwaarde voormalig gemeentehuis Havelte	-149.512	
Verkoop perceel van Helomaweg	105.000	
Storting uit reserve rekeningsaldo	1.000.000	
<b>Mutaties 2016</b>		<b>646.075</b>
<b>Verwachte stand per 31-12-2016</b>		<b>3.931.676</b>
<b>Mutaties 2017</b>		
<b>Verwachte stand per 31-12-2017</b>		<b>3.931.676</b>
<b>Mutaties 2018</b>		
<b>Verwachte stand per 31-12-2018</b>		<b>3.931.676</b>
<b>Mutaties 2019</b>		
<b>Verwachte stand per 31-12-2019</b>		<b>3.931.676</b>

## 1.4 Inhuur

### Rapportage inhuur

Onderstaand treft u een overzicht aan inzake de inhuur over de eerste 8 maanden van 2015. Voor een vergelijking tonen we u ook de totaalcijfers van 2011, 2012, 2013 en 2014.

	Totaal 2011	Totaal 2012	Totaal 2013	Totaal 2014	jan-aug 2015
Inhuur op vacatureruimte (niet benutte loonsom)	€ 141.031	€ 278.908	€ 354.318	€ 525.408	€ 533.737
Advisering/interim	€ 95.624	€ 124.012	€ 75.842	€ 66.654	€ 24.627
Piekwerk	€ 323.627	€ 244.832	€ 148.533	€ 159.436	€ 81.457
Extern advies	€ 1.295.882	€ 743.708	€ 889.132	€ 598.851	€ 323.371
Seizoen	€ 345.321	€ 308.780	€ 206.986	€ 183.232	€ 25.174
Overig	€ 41.887	€ 13.746	€ 5.582	€ 22.368	€ 15.021

Daarnaast willen we u graag informeren over de verhouding tussen inhuur ten opzichte van de totale loonsom. Volgens de personeelsmonitor van het A en O fonds werd er in gemeenten tussen de 10.000 en 20.000 inwoners vorig jaar 10% ingehuurd. De inhuurpercentages van de jaren ervoor staan eveneens vermeld.

inhuur

inhuur + loonkosten	loonsom inhuur		loonsom incl inhuur	loonsom excl inhuur	percentage incl inhuur	benchmark
2006	€ 1.100.416	*	€ 8.016.596	€ 6.916.180	13,7%	
2007	€ 1.248.639	*	€ 8.236.673	€ 6.988.034	15,2%	
2008	€ 2.032.310	*	€ 9.462.496	€ 7.430.186	21,5%	
2009	€ 1.912.084	*	€ 9.768.336	€ 7.856.252	19,6%	13%
2010	€ 1.459.509	*	€ 9.594.789	€ 8.135.280	15,2%	15%
2011	€ 1.427.873	*	€ 9.514.608	€ 8.086.735	13,5% **	11%
2012	€ 1.336.239	*	€ 9.645.059	€ 8.308.820	11,0% **	10%
2013	€ 1.036.488	*	€ 10.722.178	€ 9.041.785	6,4% **	10%
2014	€ 1.288.734	*	€ 9.414.880	€ 8.126.146	8,1% **	10% ***
2015	€ 784.749	*	€ 6.040.832	€ 5.256.083	4,2% **	

\* Is exclusief extern advies

\*\* In afwijking op de landelijke benchmark is het bedrag van de flexibele schil niet meegenomen in de berekening voor wat betreft het inhuurpercentage. Wij zien de flexibele schil als ruimte binnen de loonsom, die afhankelijk van de situatie vast of tijdelijk (contract of inhuur) kan worden ingezet.

\*\*\* Eveneens is de benchmark inhuur 2014 aangepast. Door een methodiekwijziging bij het AenO fonds zijn een aantal percentages iets gewijzigd. Doordat organisatieonderdelen van gemeenten geprivatiseerd of afgestoten zijn, tellen deze niet meer mee bij de gemeentelijke bezetting. Hierdoor is de hoogte van de bezetting in 2014 in alle gemeentegrootteklassen kleiner dan voorheen. Om deze bezetting vergelijkbaar te maken met eerdere jaren is besloten om de bezetting met terugwerkende kracht aan te passen voor voorgaande jaren.

Het totaalbedrag voor inhuur op vacatureruimte in 2015 is hoger dan het totaalcijfer in 2014. Op dit moment wordt er relatief veel ingehuurd met het oog op de ontwikkelingen binnen het sociaal domein, hiervoor zijn nog niet alle vacatures permanent ingevuld.

Daarnaast werken we met een flexibele schil om pieken in de dienstverlening en bedrijfsvoering op te kunnen vangen. De flexibele schil is niet bestemd voor inhuur van specialistische kennis (accountant, advocaten e.d.) Voor de dekking van nieuwe beleidsvragen geldt; oud voor nieuw of aanvullend budget aanvragen. Ook dit jaar is er wel enige vacatureruimte ontstaan door het vertrek of pensionering van medewerkers. Vanwege de samenwerking en mogelijke ontwikkelingen die hieruit naar voren kunnen komen is besloten niet alle vacatures permanent in te vullen. Om flexibel te kunnen

zijn, is er in een aantal gevallen gekozen voor de veelal 'duurdere' optie van tijdelijke inhuur via werving- en selectiebureaus. Hierdoor staat de flexibele schil wel onder druk, ons streven is om alle kosten binnen de bedrijfsvoering op te vangen. Een eventuele overschrijding zullen we melden bij de jaarrekening.

Waar het gaat om vervanging van ziekte-, zwangerschaps- en ouderschapsverlof is in 2015 een netto budget beschikbaar van € 203.000. Dit budget bedraagt ongeveer 2% van de totale loonsom. In de tweede bestuursrapportage 2014 is de toezegging gedaan dat we dit budget mogen overschrijden tot een bedrag van maximaal het percentage landelijk ziekteverzuim voor gemeenten (in 2014 5,1%). Het ziektepercentage bedraagt over de eerste 8 maanden van 2015 5,1% (excl. zwangerschapsverlof). Het lijkt er op dat het ingezette beleid zijn vruchten afwerpt en leidt tot een dalend ziekteverzuim-percentage. Naast het aanpakken van het bestaande verzuim, zijn we ook gericht bezig om ziekteverzuim te voorkomen. Bijvoorbeeld door preventief in te huren om zo dreigend ziekteverzuim te voorkomen. Ook hiervoor wordt het ziekteverzuimbudget ingezet en we voorzien dan ook een (kleine) overschrijding van het beschikbare budget, maar blijven ruim binnen de maximaal toegestane overschrijding. We zullen u hierover rapporteren in de jaarrekening. Voor de eerste 8 maanden van 2015 is er inmiddels een bedrag van bijna € 105.000 uitgegeven aan vervanging van ziekte-, zwangerschaps- en ouderschapsverlof.

	Totaal 2011	Totaal 2012	Totaal 2013	Totaal 2014	jan-aug 2015
Inhuur vervanging ziekte (staan deels inkomsten tegenover)	€ 480.383	€ 365.961	€ 245.227	€ 331.636	€ 104.733

## 4. Meerjarenperspectief

### 4.1 Financieel meerjarenperspectief

In onderstaand overzicht is het financieel meerjarenperspectief opgenomen. Dit geeft inzicht in het bijgestelde te verwachten financiële resultaat over 2015 tot en met 2019.

#### Recapitulatie

	Begroting	Meerjarenramingen 2016 t/m 2019			
	2015	2016	2017	2018	2019
1. Burger & bestuur en openbare orde & veiligheid	-4.873.518	-4.735.526	-4.711.105	-4.518.230	-4.591.986
2. Beheer openbare ruimte en milieu	-10.657.886	-4.617.680	-4.583.060	-4.525.592	-4.469.452
3. Onderwijs, sport en jeugdzorg	-7.437.282	-8.048.213	-6.351.646	-6.380.321	-6.383.648
4. Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk & inkomen	-6.717.665	-6.920.522	-6.405.855	-6.296.735	-6.145.919
5. Zorg, welzijn en cultuur	-9.280.055	-9.480.064	-8.236.639	-8.078.983	-8.075.381
6. Ruimtelijke ontwikkeling	-1.835.616	-1.713.813	-1.709.433	-1.735.850	-1.727.650
7. Financiën en belastingen	32.821.428	32.407.289	31.531.696	31.303.799	31.313.642
<b>Saldo voor bestemming</b>	-7.980.594	-3.108.529	-466.042	-231.912	-80.394
Reserveringen - lasten	-4.348.652	-1.592.091	-29.544	-61.550	-84.095
Reserveringen - baten	11.828.737	5.017.927	757.021	797.944	798.000
<b>Saldo na bestemming</b>	<b>-500.509</b>	<b>317.307</b>	<b>261.435</b>	<b>504.482</b>	<b>633.511</b>

## 4.2 Productenoverzicht

Om inzicht te krijgen hoe de diverse bedragen over de verschillende producten zijn verdeeld is het overzicht dat in de Programmabegroting 2016 op pagina 174 en 181 is opgenomen, geactualiseerd met de gegevens uit deze bestuursrapportage.

(bedragen x € 1.000)

Programma/ product	Lasten				Baten				Saldo			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
<b>01 Burger &amp; bestuur en openbare orde &amp; veiligheid</b>	<b>5.142</b>	<b>5.106</b>	<b>4.902</b>	<b>4.992</b>	<b>406</b>	<b>395</b>	<b>384</b>	<b>400</b>	<b>4.736</b>	<b>4.711</b>	<b>4.518</b>	<b>4.592</b>
1. Bestuurlijke ondersteuning	2.460	2.391	2.351	2.374	26	26	26	26	2.434	2.365	2.325	2.348
2. Gemeentelijke samenwerking	59	59	59	59	0	0	0	0	59	59	59	59
3. Communicatie	92	98	98	98	0	0	0	0	92	98	98	98
4. Burgerzaken	756	747	756	755	337	337	337	337	419	410	419	418
5. Brandweer	1.224	1.207	995	1.014	35	24	12	29	1.189	1.183	983	985
6. Integrale veiligheid	451	454	443	442	8	8	8	8	443	446	435	434
7. Maatschappelijke initiatieven	100	150	200	250	0	0	0	0	100	150	200	250
<b>02 Beheer openbare ruimte en milieu</b>	<b>10.769</b>	<b>9.861</b>	<b>9.997</b>	<b>10.915</b>	<b>6.151</b>	<b>5.278</b>	<b>5.471</b>	<b>6.445</b>	<b>4.618</b>	<b>4.583</b>	<b>4.526</b>	<b>4.471</b>
1. Wegen	3.774	2.905	3.027	4.058	1.206	286	376	1.346	2.568	2.619	2.651	2.712
2. Groen en water	1.757	1.757	1.748	1.747	38	38	38	35	1.719	1.719	1.711	1.711
3. Overige ruimte	581	549	520	480	256	252	255	252	325	297	265	228
4. Verkeersveiligheid	182	183	183	183	0	0	0	0	182	183	183	183
5. Duurzaamheid	159	159	159	109	0	0	0	0	159	159	159	109
6. Milieubeleid	67	67	66	66	0	0	0	0	67	67	66	66
7. Reiniging	1.752	1.635	1.630	1.627	1.894	1.865	1.848	1.853	-142	-230	-218	-226
8. Riolering	2.496	2.606	2.663	2.646	2.757	2.838	2.954	2.958	-261	-232	-291	-312
<b>03 Onderwijs, sport en jeugdzorg</b>	<b>8.297</b>	<b>6.554</b>	<b>6.644</b>	<b>6.606</b>	<b>249</b>	<b>203</b>	<b>264</b>	<b>223</b>	<b>8.048</b>	<b>6.352</b>	<b>6.380</b>	<b>6.384</b>
1. Basisonderwijs	1.696	1.194	1.177	1.158	19	9	8	6	1.677	1.184	1.170	1.152
2. Lokaal onderwijsbeleid	622	550	534	530	42	32	22	22	581	519	512	508
3. Sport	2.025	1.219	1.332	1.313	188	162	234	195	1.837	1.057	1.097	1.118
4. Jeugdzorg	3.953	3.591	3.601	3.605	0	0	0	0	3.953	3.591	3.601	3.605
<b>04 Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk &amp; inkomen</b>	<b>10.508</b>	<b>9.989</b>	<b>9.884</b>	<b>9.734</b>	<b>3.587</b>	<b>3.582</b>	<b>3.588</b>	<b>3.588</b>	<b>6.921</b>	<b>6.407</b>	<b>6.297</b>	<b>6.146</b>
1. Economie	213	213	213	213	21	21	21	21	192	192	191	191
2. Toerisme & Recreatie	569	296	293	277	0	-5	0	0	569	301	293	277
3. Arbeidsmarkt-beïnvloeding	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Inkomenvoorziening	4.596	4.547	4.533	4.517	3.551	3.551	3.551	3.551	1.045	996	982	966
5. Minimabeleid	762	762	762	762	15	15	15	15	747	747	747	747
6. Werkvoorziening	3.592	3.391	3.302	3.182	0	0	0	0	3.592	3.391	3.302	3.182
7. Participatie	776	780	782	782	0	0	0	0	776	780	782	782

Programma/ product	Lasten				Baten				Saldo			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
<b>05 Zorg, welzijn en cultuur</b>	<b>10.231</b>	<b>8.981</b>	<b>8.857</b>	<b>8.808</b>	<b>751</b>	<b>744</b>	<b>778</b>	<b>732</b>	<b>9.480</b>	<b>8.237</b>	<b>8.079</b>	<b>8.075</b>
1. Zorgbeleid	7.753	7.516	7.395	7.357	660	660	660	659	7.093	6.856	6.735	6.697
2. Sociaal cultureel werk	1.676	849	848	837	86	80	115	69	1.590	769	733	768
3. Vreemdelingenbeleid	20	20	20	20	0	0	0	0	20	20	20	20
4. Cultureel werk	782	596	595	595	5	4	4	4	777	592	591	590
<b>06 Ruimtelijke ontwikkeling</b>	<b>2.104</b>	<b>2.101</b>	<b>2.127</b>	<b>2.119</b>	<b>391</b>	<b>392</b>	<b>392</b>	<b>393</b>	<b>1.713</b>	<b>1.709</b>	<b>1.735</b>	<b>1.727</b>
1. Ruimtelijk beleid	1.871	1.868	1.894	1.886	391	391	391	391	1.480	1.477	1.503	1.495
2. Volkshuisvesting	38	38	38	38	0	1	1	1	38	37	37	37
3. Monumenten en archeologie	195	195	195	195	0	0	0	0	195	195	195	195
<b>07 Belastingen en Financiën</b>	<b>4.166</b>	<b>2.902</b>	<b>2.370</b>	<b>1.726</b>	<b>36.573</b>	<b>34.434</b>	<b>33.673</b>	<b>33.040</b>	<b>-32.407</b>	<b>-31.532</b>	<b>-31.303</b>	<b>-31.314</b>
1. Treasury	36	24	22	19	1.435	1.470	1.444	1.449	-1.399	-1.446	-1.422	-1.430
2. Belastingen	761	761	761	761	4.666	4.536	4.604	4.657	-3.905	-3.775	-3.843	-3.896
3. Grondexploitatie	2.079	1.453	931	356	2.079	1.453	931	356	0	0	0	0
4. Gemeentelijke eigendommen	612	451	472	460	581	101	122	110	31	350	350	350
5. Westerveld heeft Antwoord	331	338	338	338	0	0	0	0	331	338	338	338
6. Algemene baten en lasten	347	-125	-154	-208	27.812	26.874	26.572	26.467	-27.465	-26.999	-26.726	-26.675
<b>Totalen en saldo voor bestemming</b>	<b>51.216</b>	<b>45.495</b>	<b>44.782</b>	<b>44.899</b>	<b>48.107</b>	<b>45.028</b>	<b>44.549</b>	<b>44.819</b>	<b>3.109</b>	<b>467</b>	<b>232</b>	<b>80</b>
Mutatie reserves	1.592	30	62	84	5.018	757	798	798	-3.426	-727	-736	-714
<b>Totalen en saldi van begroting na bestemming (- is voordelig saldo)</b>	<b>52.808</b>	<b>45.524</b>	<b>44.843</b>	<b>44.983</b>	<b>53.125</b>	<b>45.785</b>	<b>45.347</b>	<b>45.617</b>	<b>-317</b>	<b>-261</b>	<b>-504</b>	<b>-634</b>

## 5. Vaststellingsblad

---

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Westerveld op 10 november 2015.

De voorzitter,

De griffier,

H. Jager

A. Middelkamp